

BUDAJENŐ KÖZSÉG
POLGÁRMESTERE

GAZDASÁGI PROGRAM BUDAJENŐ KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT Budajenő 2024 - 2029

Készítette: Vezérné dr. Hevesi Tünde polgármester

TARTALOM

BEVEZETÉS.....	4. oldal
I. RÉSZ BUDAJENŐ TÖRTÉNETE	6. oldal
II. RÉSZ ÁLTALÁNOS HELYZETÉRTÉKELÉS	
A) RÖVID BEMUTATÁS.....	8. oldal
B) INTÉZMÉNYEK.....	9. oldal
C) EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLAT.....	9. oldal
D) KÖZÖSSÉGI TEREK.....	10. oldal
E) KÖZMŰVEK, INFRASTRUKTÚRA.....	11. oldal
F) GAZDASÁGI TEVÉKENYSÉG, HELYI VÁLLALKOZÁSOK...	11. oldal
G) AZ ÖNKORMÁNYAT GAZDASÁGI KÖRNYEZETE.....	12. oldal
H) DEMOGRÁFIA.....	13. oldal
III. RÉSZ BUDAJENŐ KÖZSÉG GAZDASÁGI HELYZETE	
A) VAGYONI HELYZET	18. oldal
1. KIADÁSOK.....	18. oldal
2. KÖVETELÉSEK.....	19. oldal
3. BEVÉTELEK.....	21. oldal
4. AZ INTÉZMÉNYEK BEVÉTELI ÉS KIADÁSI MEGOSZLÁSA.....	23. oldal
B) AZ ÖNKORMÁNYZATI VAGYON SZERKEZETE.....	25. oldal
C) A GAZDASÁGI PROGRAM ANYAGI FELTÉTELEINEK MEGTEREMTÉSE.....	28. oldal
D) ADÓPOLITIKA.....	30. oldal
IV. RÉSZ TELEPÜLÉSFEJLESZTÉS ÉS TELEPÜLÉSRENDEZÉS	
A) KÖZLEKEDÉSBIZTONSÁGI FEJLESZTÉSEK.....	32. oldal
B) GAZDASÁGI ÉS INGATLANFEJLESZTÉSEK.....	36. oldal
C) AKTÍV PÁLYÁZATI TEVÉKENYSÉG.....	37. oldal
V. RÉSZ AZ ÖNKORMÁNYZAT ÁLTAL ELLÁTOTT ÉS MŰKÖDTETETT INTÉZMÉNYEK	
A) ÓVODAI NEVELÉS.....	38. oldal
B) ISKOLAI NEVELÉS.....	42. oldal
C) MAGTÁR.....	44. oldal
D) A HAGYOMÁNYŐRZŐK HÁZA ÉS A SZABÓ ILDIKÓ KÖNYVTÁR ÉS KÖZÖSSÉGI TÉR.....	45. oldal
E) SZOCIÁLIS ESERNYŐ.....	47. oldal
VI. RÉSZ SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÁSOK ÉS ELLÁTÁSOK.....	49. oldal

VII. RÉSZ EGÉSZSÉGÜGYI ELLÁTÁS ÉS SZOCIÁLIS PROGRAM

A) EGÉSZSÉGÜGYI ELLÁTÁS.....	51. oldal
B) SZOCIÁLIS PROGRAM.....	52. oldal

VIII. RÉSZ FŐBB TERVEK

1. ÚJ JÁTSZÓTÉR ÉPÍTÉSE.....	55. oldal
2. HORGANYZOTT ACÉL LÁMPAOSZLOP ÉS 60 W NAPELEMES UTCAI LEDVILÁGÍTÁS.....	55. oldal
3. ÚJ SPORTTELEP KIALAKÍTÁSA.....	56. oldal
4. UTAK, JÁRDÁK KIALAKÍTÁSA, FELÚJÍTÁSA.....	57. oldal
5. PÁTYI UTCA ESŐVÍZ PATAKBA VEZETÉSE.....	57. oldal
6. NÉPI ÉRTÉKEINK MEGŐRZÉSE.....	58. oldal
7. KÖZLEKEDÉSI TANULMÁNYTERV KÉSZÍTÉSE.....	59. oldal
8. ZÖLD BUDAJENŐT!.....	59. oldal
9. SVÁB – MAGYAR TÚZOLTÓ MÚZEUM.....	60. oldal
10. TÖRTÉNELMI TANÖSVÉNY ÉS SZABADIDŐPARK AZ ÁRPÁD-SÉTÁNYON.....	60. oldal

IX. RÉSZ KÖRNYEZETVÉDELEM

A) KÖRNYEZETVÉDELEM, ZÖLDTERÜLETEK FEJLESZTÉSE...	61. oldal
B) KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAM.....	63. oldal
C) HULLADÉKKEZELÉS ÉS SZEMÉLETFORMÁLÁS.....	64. oldal
D) KÖRNYEZETTUDATOS OKTATÁS, KÖZÖSSÉGI PROGR.....	65. oldal
E) KÖRNYEZETVÉDELMI ALAP.....	66. oldal

X. RÉSZ A KULTÚRA, MINT ERŐFORRÁS..... 67. oldal

XI. RÉSZ SZABADIDŐS ÉS REKREÁCIÓS PROJEKTEK..... 69. oldal

XII. RÉSZ KÖZÖSSÉGÉPÍTÉS ÉS TÁRSADALMI MUNKA..... 73. oldal

XIII. RÉSZ KÖZBIZTONSÁG..... 74. oldal

XIV. RÉSZ A TELEPÜLÉS NEMZETKÖZI KAPCSOLATAI..... 76. oldal

XV. HELYI KAPCSOLATTARTÁS, KOMMUNIKÁCIÓ..... 77. oldal

ZÁRSZÓ..... 81. oldal

Bevezetés

A gazdasági program elkészítésére Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-ban meghatározottak alapján kerül sor.

Mötv. 116. § (1) A képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

(2) A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.

(3) A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

(4) A gazdasági program, fejlesztési terv - a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban - tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

(5) A gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülést követő hat hónapon belül fogadja el.

A gazdasági program elkészítésének célja, hogy az Önkormányzat Képviselő-testülete a ciklusának időtartama alatt egy egységes, előre meghatározott célrendszer szerint működjön, fejlődjön a település.

A gazdasági program a képviselő-testület megbízatásának időtartamára, vagy azt meghaladó időszakra szólhat. A gazdasági program az önkormányzat részére helyi szinten határozza meg mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőségekkel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok figyelembevételével – a megyei térségi koncepciókhoz illeszkedve – az önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják.

A képviselő-testület a jelen gazdasági programban meghatározottakat figyelembe veszi minden gazdasági jellegű, a gazdálkodásra, a település működtetésére, fejlesztésére vonatkozó döntésnél, különös tekintettel az éves költségvetési rendeletek elkészítése és összeállítása során.

A Képviselő-testület kinyilatkoztatja, hogy a jelen gazdasági programban meghatározottakat alkalmazni kell minden gazdasági jellegű, a gazdálkodásra, a település működtetésére, fejlesztésére vonatkozó döntésnél, az éves költségvetési

rendeletekről, az éves és éven túli kötelezettségvállalásokról szóló döntéseknél. A gazdasági program összeállítása során az alábbiak kerültek figyelembevételre:

- ♣ a Képviselő-testület és a polgármester elképzelései;
- ♣ a polgármester ciklusprogramja;
- ♣ az Önkormányzat lakossága által megfogalmazott elképzelések, igények,
- ♣ az Önkormányzat jelenlegi, illetve várható pénzügyi helyzete.

A célkitűzések megvalósításakor a Képviselő-testületnek ügyel arra, hogy az egyes elképzelések úgy valósuljanak meg, hogy azok a legfőbb célként meghatározottakat segítsék, járuljanak hozzá a részcélok megvalósításához.

I.RÉSZ

BUDAJENŐ TÖRTÉNETE

Budajenő község a Zsámbéki-medence keleti részén, a Budai hegység nyugati lábánál, Budapest vonzáskörzetében, a fővárostól kb. 20 km-re -1241 ha-nyi területen- fekszik.

Külterületének több mint fele tölgy- és gyertyános erdő, ennek köszönhető mezoklimatikus adottsága. A külterületi 528 hektáros erdő a Budai Tájvédelmi Körzet természetvédelem alatt álló területéhez tartozik. A külterület másik jellegzetessége a közel 134 hektáros szőlőültetvény, melyet ma már a töki székhelyű Nyakashegy Pincészet művel. A terület régóta lakott, a legkorábbi leletek 3500 évesek, középbronzkori település nyomait mutatják. További régészeti lelőhelyeken szkíta, római, honfoglalás-kori emlékek kerültek elő.

Mai településünk ősének, Jenőnek a neve 1225-ben fordult elő először írásos formában. Az utalás arról szól, hogy II. Endre király a szolga győri várjobbágyok Jenőn (in villa Jeneu) levő két telkét a budai szigeten levő Szent Mihály egyháznak adományozza. A régi település nem a mainak a helyén, hanem a kápolnahegyi kis templom környékén és a közelében levő völgyben lehetett. Lakói valószínűleg az apátság béresei voltak. Életük, sorsuk teljesen a telki apátsághoz kötődött.

Az Árpád-korban a település a Telki központú bencés rendi apátsághoz tartozott, melynek alapítása 1198 előtt történt. Budajenőn e korszak épített örökségeként megmaradt a Kálvária-dombon a XIV. sz-i kis templom, mely körül helyezkedett el a török időkben elpusztult középkori település.

A török uralom megszűnését követően 1703-ban a bécsi skót bencéseké lett az apátság és a hozzá tartozó birtok. Ez fordulatot jelentett Budajenő történetében. A skót bencések Budajenőt tették meg központjukká, és haladéktalanul megkezdték a benépesítést német telepesekkel. A bencések jelenléte Budajenőn –a XIX. sz. végéig- az egyházi és világi építkezések igen dinamikus korszakát, Budajenő fénykorát jelentették. A 700-800 fős település új helyen, a völgyben, a Budajenői patak két partján, a szomszédos dombokra kissé felkúszva alakult ki. A módosabb porták és a bencések rendháza a hozzá tartozó épületekkel, a díszkerttel és az uradalmi majorsági épületekkel a mai Fő utca mentén épültek. Sajnos a bencések távozása után, majd a II. világháború idején pusztulásnak indult számos épület. A háborút követően a német lakosság kitelepítése, a székelyek betelepítése jelentett újabb fordulatot, de ez a faluképben nem jelentett változást. A szocializmus éveiben a fejlődés-átépítés elkerülte a falut, így egészen az 1990-es évekig Budajenő maradt, ami volt: „csendes kis község” a főváros közelében.

Bár Budajenő agglomerációs település, tudatos településfejlesztéssel megtartotta a „kis település” léptéket (a lakosok száma 2000 főt alig haladja meg), és az ipari, kereskedelmi, szállítmányozási gigaberuházásokat nem engedte be a településre.

BUDAJENŐ KÖZSÉG POLGÁRMESTERE

Ma az újabb lakóterületi fejlesztések a település szélein, a történeti településközpontot érintetlenül hagyva történnek. A központban a minőségi fejlesztés a cél, azaz a meglévő hagyományos településkép és épületállomány megóvása, fényének visszaállítása.

Budajenőt az országos átlagot messze meghaladó számú, impozáns műemlék és helyi védettség alá eső emlék, a XVIII. sz.-ban kialakult településszerkezetben megmaradt

II.RÉSZ

ÁLTALÁNOS HELYZETÉRTÉKELÉS, BEMUTATÁS

A) RÖVID BEMUTATÁS

Budajenő községnek kedvező természeti adottságai, értékes történelmi múltja, építészeti, bor- és szőlőkultúrája van. Az őslakosok, a nemzetiségek, a hagyományos mesterségek és az agglomerációba kitelepült városi emberek egymás mellett élésén alapuló faluközösség, továbbá a magas színvonalú, tervszerű hagyományápolás megteremti azt az összetartó és vonzóerőt, ami biztosítja a település tovább élését, fejlődését. Érték és hátrány is, hogy nincsenek termelőtevékenységet folytató vállalkozások a településen.

A közlekedési kapcsolatok és az utazás szervezettsége egyre nehezebben viselhető el. Gondot okoz a munkába járás és a tanulók iskolába való eljutása. Ezen a problémán csak az elkerülő, mentesítő út megvalósítása segíthet, ami nem önkormányzati feladat, de el kell járni annak érdekében, hogy a közlekedési feltételek javuljanak.

A kereskedelem és vendéglátás alacsony szintű. A helyi lakosság nagyobb része nem helyben, hanem ott, ahol dolgozik, veszi igénybe ezeket a szolgáltatásokat. Természetesen megfelelő vállalkozói hozzáállás esetén ez a helyzet jelentősen változhatna.

Az önkormányzat a kötelező és önként vállalt feladatait alapvetően saját intézményein keresztül és társulás útján látja el.

A kulturális-, és örökségvédelmi emlékek, a turisztika lehetőségei kimagaslóak. Nem áll azonban mögöttük megfelelő infrastruktúra és pályázati támogatás az agglomerációban, ami elősegítené bemutatásukat, hasznosításukat. Fontos az értékek menedzselése a hiányosságok fokozatos felszámolása, amihez megfelelő tervekkel kell rendelkezni.

B) INTÉZMÉNYEK

ÓVODA

Alapellátást biztosít az óvoda, általános iskola. Rendezvényeink megtartásához közösségi térként használható a Hagyományőrzők Háza, a tornaterem, az iskolakert, a Szent Mihály templom és környezete, a Péter-Pál templom és a pincesor környezete, a Magtár. A településen egészségügyi szolgálat és szociális ellátó hálózat működik. A közigazgatási feladatokat a Budajenői Közös Önkormányzati Hivatal látja el.

2020-ban nyitotta meg kapuit az új, hatszorosított német nemzetiségi óvoda, amelyet állami támogatással építtetett az önkormányzat. A modern, kívül-belül magas színvonalú épületben jól felszerelt, világos, tágas csoportszobák, tornaterem, fejlesztőhelyiség, sószoja, orvosi szoba, aula, játszódudvar szolgálnak a színvonalas nevelő-oktató munka alapjául, amelyek még nincsenek teljesen kihasználva és kiépítve céljuknak megfelelően.

A központi gázkazán mellett fatüzelésű kazán is épült, amelyekkel a fűtési költségek csökkenthetők. A belső terek szellőzéséről hővisszanyerős szellőzőrendszer gondoskodik, a tetőn napelem-rendszer működik.

ISKOLA

A nemzetiségi feladatokat ellátó általános iskola esetében a tanulói létszám emelkedése stabilizálta az intézmény helyzetét. Az iskola jelenleg 261 fővel működik az Érdi Tankerületi Központ fenntartásával, központi állami irányítással.

Az önkormányzat az iskola épületét vagyonkezelésbe adta. A megvalósult igazgatási és oktatási központ telkén az egykori postaépület helyén, illetve az udvaron lévő új épületben több új osztályterem, egy természettudományi és egy számítástechnikai szaktanterem került kialakításra, tovább fejlesztve a helyi iskolai oktatás színvonalát.

C) EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLAT

Az egészségügyi szolgálat megfelelő körülmények között működik. Az önkormányzati feladatok ellátását a jövőben is biztosítani tudja. Az egészségházban háziorvosi rendelő és védőnői szolgálat működik. A két helyiségbe történő bejutás útvonalának fizikai akadálymentesítése megtörtént. A budajenői fiókgyógyszertár hozzájárul az egészségügyi ellátás színvonalának emeléséhez.

A szociális ellátó hálózat önálló intézménnyel nem rendelkezik. A feladatokat a Budakeszi székhelyű HÍD Szociális, Család és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ útján látjuk el, amely a Budakörnyéki Önkormányzati Társulás költségvetési szerve.

D) KÖZÖSSÉGI TEREK

HAGYOMÁNYŐRZŐK HÁZA ÉS A SZABÓ ILDIKÓ KÖNYVTÁR ÉS KÖZÖSSÉGI TÉR

A Hagyományörzők Háza (Művelődési Ház) egyrészt közösségi térként működik. másrészt 2021-ben alakult meg benne a település első könyvtára Szabó Ildikó Könyvtár és Községi tér néven. Az intézmény könyv-, hanganyag- és társasjáték-kínálattal rendelkezik. Olvasótér és külön gyereksarok került kialakításra benne.

A könyvtár népszerű kiállítások, író-olvasó találkozók, előadás-sorozatok és közösségi, családi és kézműves programok tartásával is hozzájárul a helyi kulturális élet felpezsdítéséhez.

MAGTÁR

A felújított Magtár épülete nagymértékben növeli Budajenő turisztikai vonzerejét. A rendszerváltás után állagmegóvó munkálatokat végeztek rajta, majd 2005-ben országos építészeti- és gazdaságtörténeti jelentőségét elismerve, műemlékké nyilvánították. Az épület a település kulturális és közösségi életének fontos szereplőjévé vált, emellett méretéből és a Zsámbékmencedében is egyedülálló funkciójából adódóan a régióban is fontos helyet foglalt el. 2018-ban elnyerte az “Év homlokzata” díjat, műemlék kategóriában.

Földszintjén gyönyörű csehsüveges boltozatos teret alakítottak ki, mely rendezvényteremként funkcionál. Az első emeleten található fafödemes nagy térben ifjúsági- és zárandokszállás várja a pihenni vágyókat 32 ágyas hálóteremmel, vizesblokkal és minden igényt kielégítő teakonyhával. A második emeleten és a padlástérben a „Kárpát-medencei nemzetiségek zárandok- és kegyhelyeinek állandó kiállítása került kialakításra, mely az év minden napján várja az érdeklődőket előzetes bejelentkezés alapján. A Magtár melletti területen sétányok, kerti pihenők várják a látogatókat. Az épület mellett egy szökőkutas díszítő teszi kellemesebbé a környezetet, melynek partján egy stilizált csónaktípus került bemutatásra, az egykori német telepések közlekedési eszköze, az ulmi skatulya.

JEINE UDVARHÁZ

Szintén 2021. évben került átadásra a régi óvodaépület helyén a Jeine Udvarház. Az impozáns épületben működik a falu postahivatala, továbbá a Német Nemzetiségi Önkormányzat irodája és a helyi sváb tárgyakkal berendezett Tájház. Ebben az épületben található a környék híres Jenői Péksége is.

E) KÖZMŰVEK, INFRASTUKTÚRA

Településünk infrastrukturális ellátottsága regionális összehasonlításban is jó. A teljes közművel ellátott ingatlanok, a szilárd útburkolatokkal és közvilágítással ellátott útszakaszok aránya viszonylag magas. A lakosságszám növekedés feltételeit a már kialakult új lakóterületek beépítése biztosítja. Ennek helyszíne a Hilltop II. és a Szőlőhegy II. területek.

Az ófalu infrastruktúrájában – az egyéb beruházások tükrében – folyamatosan zajlanak az utakon a karbantartási, felújítási és építési munkák.

A felszíni vízelvezetés tekintetében

- a Szőlőhegy II. 50 méteres szakaszán a csatornaszakasz nem üzemképes. A lakópark közvilágításának kiépítése is elmaradt, így annak megvalósítása még várat magára. 2024-ben 13 darab napelemes világító eszköz került elhelyezésre.
- A Magtár közben sincs közvilágítás
- Az Akácfa – Rozmaring utca tekintetében a csatornaszakasz ugyan kiépített, de nem szabályosan lett kivitelezve egy magánberuházó által, a megfelelő engedélyeket kértem, hogy szerezze be.

Az ivóvíz –, csatorna -, és energiaszolgáltatás alapvetően az egész község részére biztosított.

A településen belüli közlekedés alapvetően önkormányzati utakon bonyolódik. Az átmenő forgalmat országos közút biztosítja. Az utakat a lehetőségek szerint folyamatosan karban kell tartani és tervszerűen felújítani. A településen a legrosszabb állapotban a Harmat utca, Sport utca útjai jelentik, a Magtár közben egyáltalán nincs aszfaltozott út.

A településen az elmúlt években jelentősen megnövekedett mind a helyi lakosok tulajdonában lévő gépjármű állomány, mind az átmenő gépjármű forgalom. A közúti motorizáció következtében a parkolási lehetőségek iránti igény is megnőtt, amit nem csak a nagyobb rendezvényeken, hanem a hétköznapiakban is meg kell oldanunk.

F) GAZDASÁGI TEVÉKENYSÉG, HELYI VÁLLAKOZÁSOK

Budajenő Önkormányzata saját gazdasági tevékenységet nem folytat, illetve nem rendelkezik gazdasági társaságokban tulajdonrészrel. Ami a piaci alapon működő szervezeteket illeti, a községben nincsenek nagy termelőüzemek. Lehetőség szerint támogatni kell állandó vállalkozások letelepedését úgy, hogy a település jelenlegi képét, természeti, környezetvédelmi helyzetét ne rontsák.

Ebben az Önkormányzat feladata, hogy a gazdasági szervezetek számára vonzó vállalkozási környezetet biztosítson a helyi infrastruktúra magas színvonalával, a helyi adóterhek versenyképességének megtartásával.

Az otthonról, home office-ből végezhető munkák előnyösek a betelepülő nagycsaládosok számára. Ugyanakkor a szükséges infrastruktúra fejlesztésével (internet optikai kábel, mobilnet fejlesztése tekintetében az adótorony létesítése) az Önkormányzatnak szükséges ösztönözni ezt a folyamatot.

G) AZ ÖNKORMÁNYZATI GAZDÁLKODÁSI KÖRNYEZET

A Budajenőhöz hasonló méretű önkormányzatok gazdálkodását, anyagi és fejlesztési lehetőségeit elsősorban az állami finanszírozási rendszer határozza meg.

A 2013. január 1-jétől életbe léptett új feladatfinanszírozási rendszerben a helyi önkormányzatok által kötelezően ellátandó törvényben meghatározott feladatok ellátását, működési kiadásainak fedezetét az országgyűlés feladatalapú támogatással biztosítja. Ezzel párhuzamosan drasztikusan elvonásra kerültek az önkormányzat korábbi bevételei –az szja átengedett része 100 %-ban, a gépjármű adó 100 %-ban.

Változás 2025 évtől, hogy a Versenyképes Járások Program keretén belül a helyi iparüzési adó összegének tavalyi szintjéhez képesti növekményét 100%-ban elvonják az önkormányzatoktól. Az elvont összeg egy településfejlesztési alapba kerül, ahonnan a települések a Járási Fejlesztési Fórumon keresztül pályázhatnak forrásokra.

A Versenyképes Járások egy 2025 januárjában indult kezdeményezés, aminek célja a magyarországi járásközösségek közötti területi különbségek csökkentése és a helyi fejlesztések támogatása. A program keretében minden járás garantált éves fejlesztési forráshoz jut. A finanszírozás alapját az iparüzési adó 2025. évi növekménye képezi, amelyet a területfejlesztési alapba irányítanak vissza. A program ösztönzi a települések közötti együttműködést, mivel legalább három település összefogása szükséges a pályázatok benyújtásához. A támogatás felhasználható lesz többek között a településüzemeltetésre, szolgáltatásfejlesztésre, beszerzésekre és építkezésekre. 2025-ben Budajenőnek 391.030 forint szolidaritási hozzájárulást kell befizetnie a nemzetgazdasági miniszter 1/2025. (II. 11.) NGM „A települési önkormányzatok által 2025. évben teljesítendő önkormányzati szolidaritási hozzájárulás összegéről” szóló rendelete alapján.

A Zsámbéki-medencében a legalacsonyabb befizetési kötelezettségünk nekünk van. A szolidaritási hozzájárulás célja, hogy a magas iparüzési adóval rendelkező önkormányzatok bevételeit az állam a szegényebb települések között szétossza.

Emellett megmaradt az önkormányzatok saját bevételi érdekeltsége is, ugyanis a helyi fejlesztésekhez elsősorban továbbra is a saját bevételek – helyi iparüzési adó, építményadó, telekadó és a 2019-ben bevezetett idegenforgalmi adó – jelentik a forrást. A következő lehetséges pénzügyi forrást a pályázatokból elnyerhető összegek jelentik.

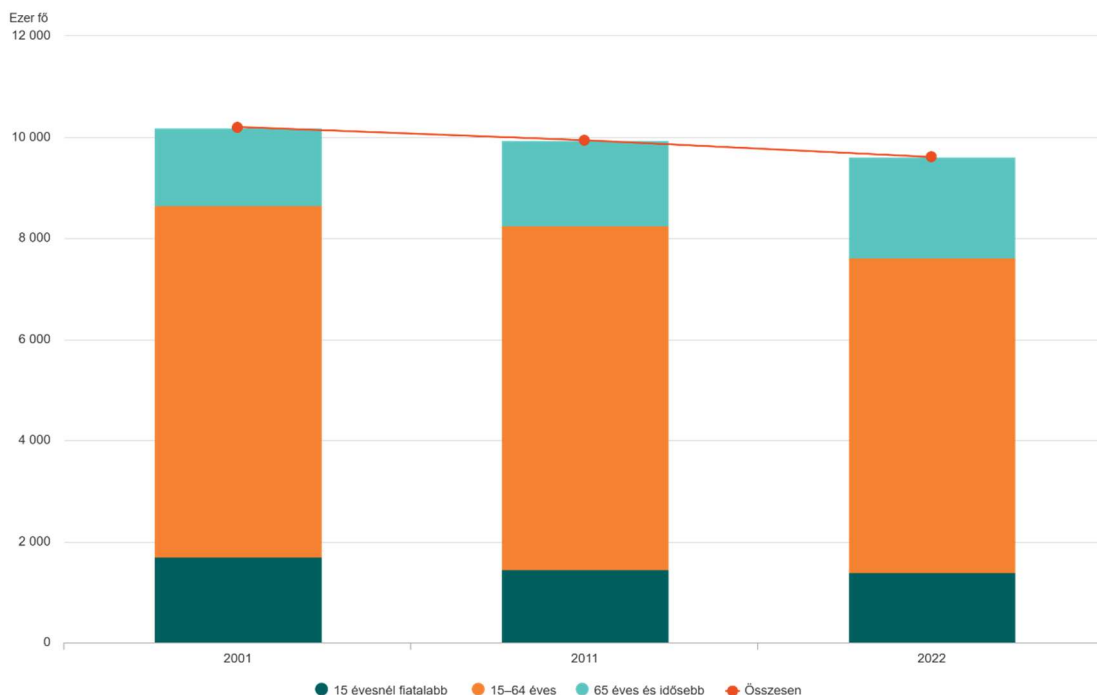
Sajnálatos módon az elmúlt pályázati ciklusban a közép-magyarországi régió háttérbe szorult, így Budajenő számára csak korlátozottan voltak elérhető lehetőségek.

Az állami szabályozási és finanszírozási környezet elmúlt évekre jellemző jelentős változásai eddig is arra kényszerítettek minket, hogy mind bevételeink, mind kiadásaink, de leginkább a fejlesztések terén óvatosan tervezzünk.

H) DEMOGRÁFIA

Budajenő lakosságszáma a Belügyminisztérium által működtetett „Személyi adat- és lakcímnyilvántartási rendszer” adatai alapján a 2025. március 17. napi állapot szerint 2822 fő.

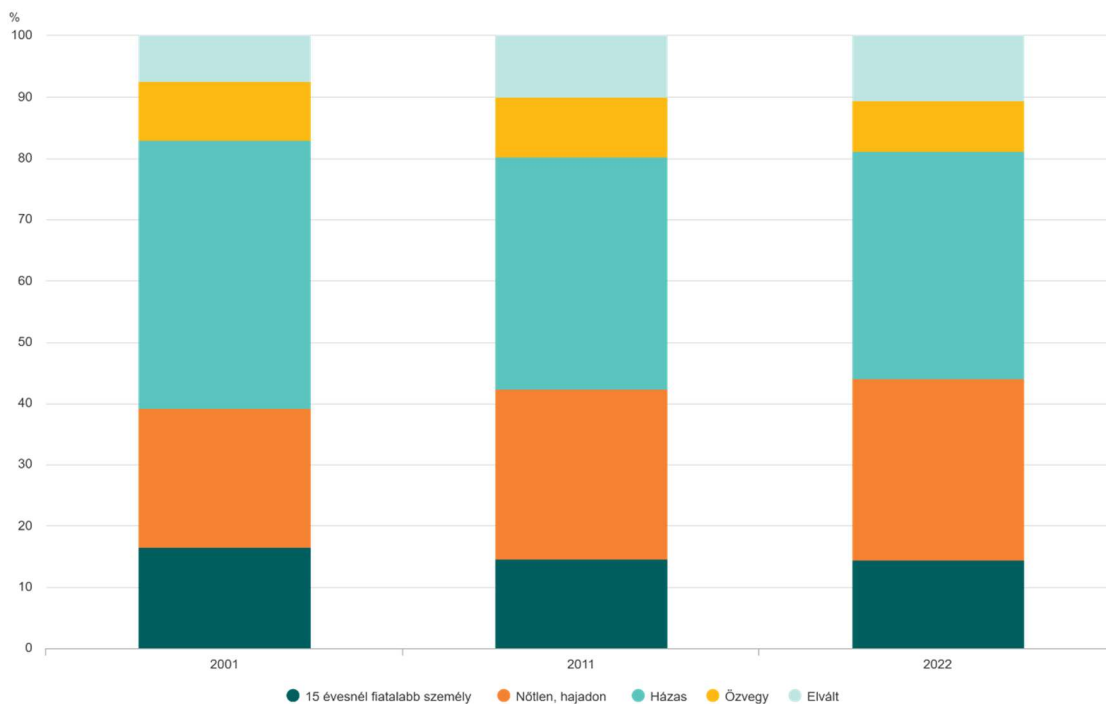
A népesség száma főbb korcsoportok szerint

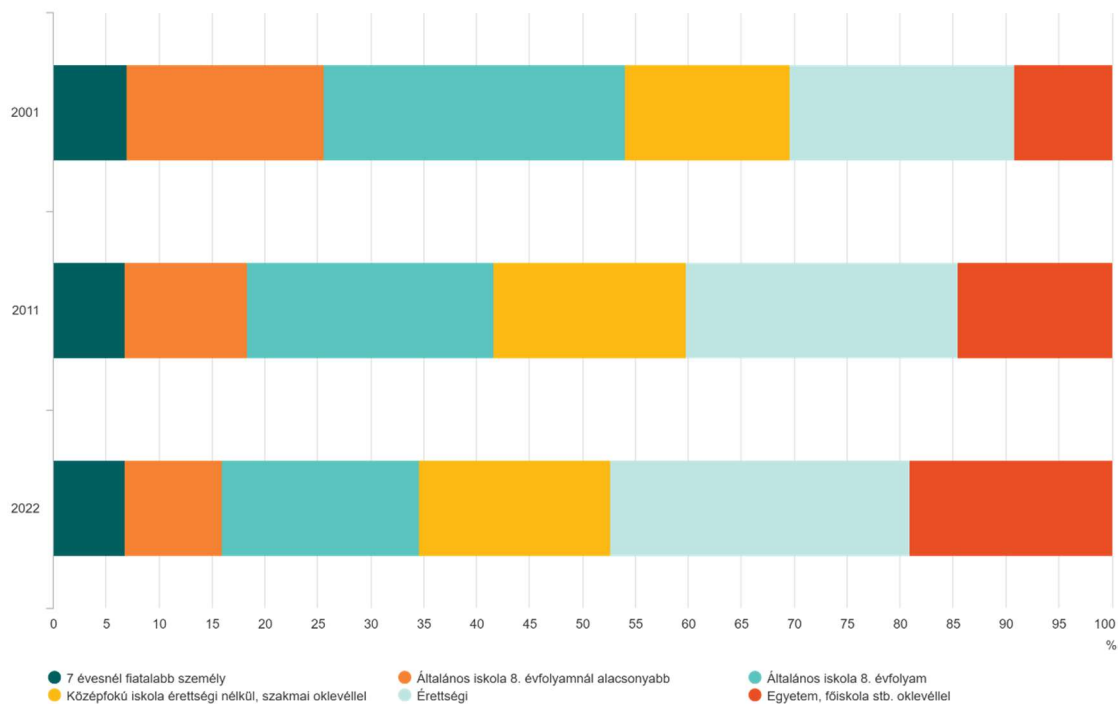
Korcsoportos bontásban vizsgálva a népességet megállapítható, hogy a településen élők átlagéletkora alacsonyabb az országos átlagnál, azaz „fiatal” településnek számít a község.

A népesség megoszlása családi állapot szerint

A népesség megoszlása legmagasabb befejezett iskolai végzettség szerint

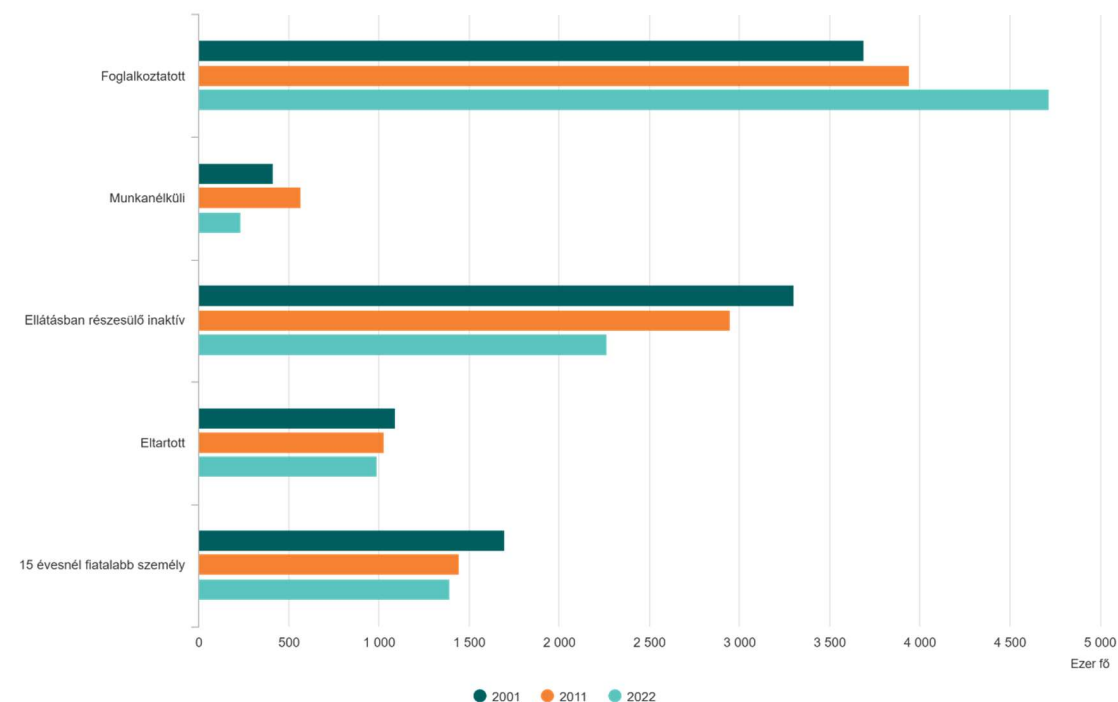

A képviselő-testület hosszú távú célként továbbra is a korábbi képviselő-testületek által kitűzött maximum 3500 fős lakosságszámot tekinti irányadónak.

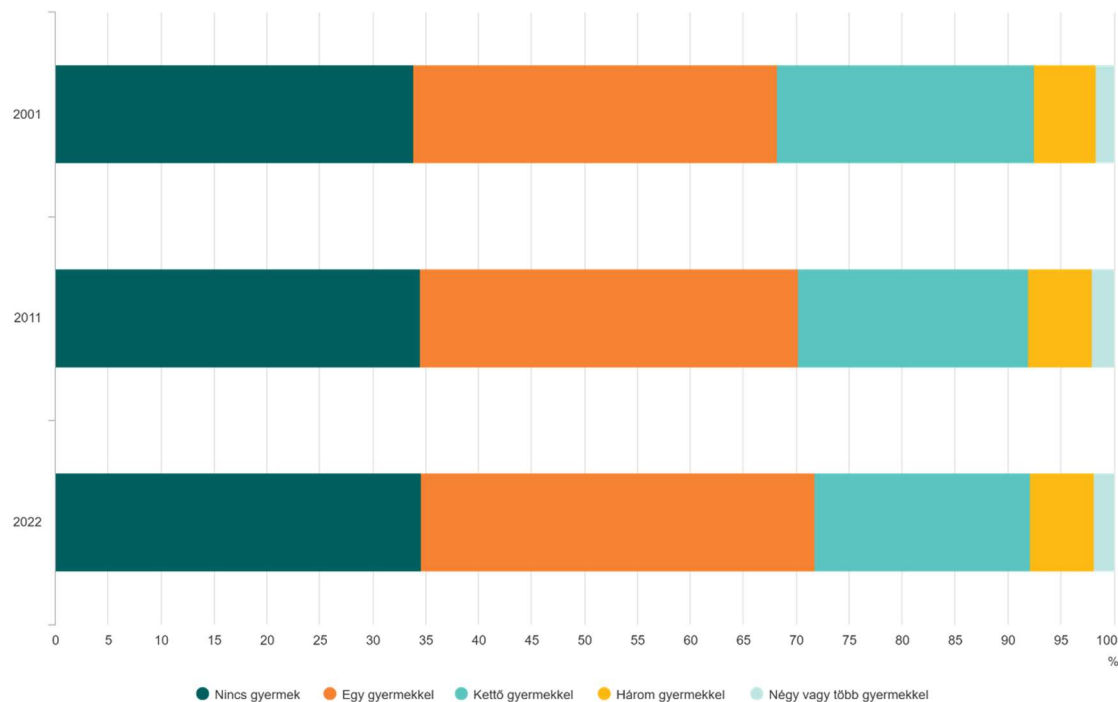

A növekedést úgy kell megvalósítani, hogy a község ne veszítse el egyéni vonzerejét. A jelenlegi erős növekedési ütem folytatódása, a nagycsaládosok nagyszámú betelepülése az oktatási intézmények fejlesztését, bővítését szükségessé teszi.

A népesség száma gazdasági aktivitás szerint

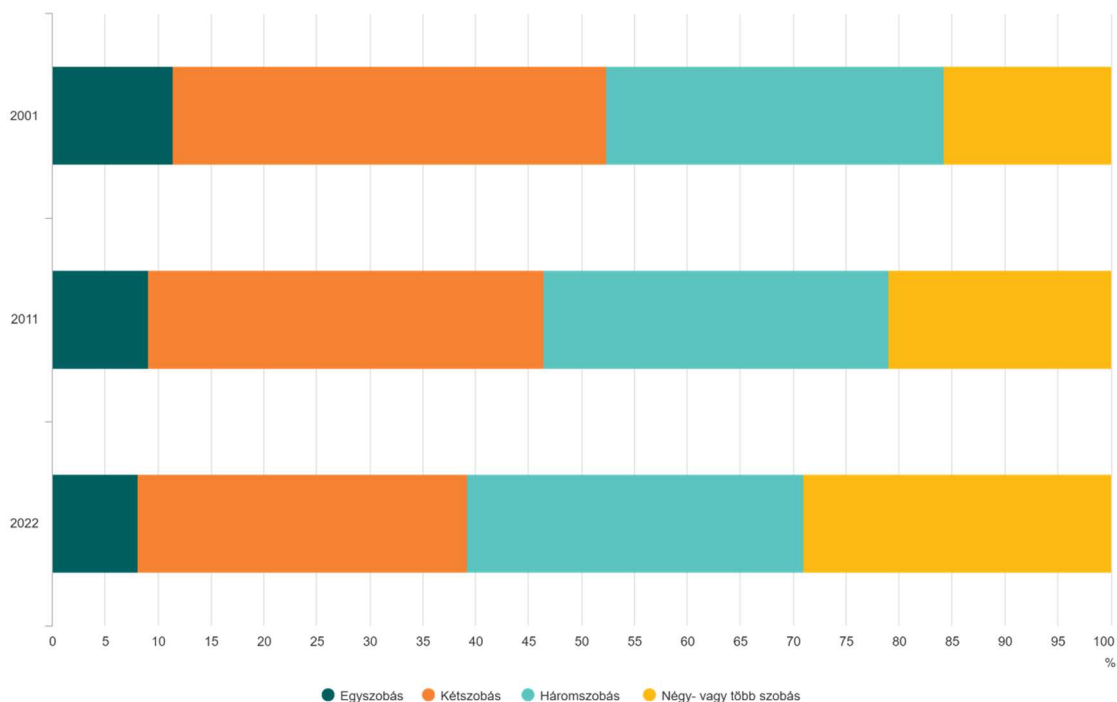

A családok megoszlása az eltartott gyermekek száma szerint

A lakott lakások megoszlása szobaszám szerint

Bölcsőde kialakítására a lakosság részéről van igény, de az Önkormányzatnak önerőből anyagi keretei nem elegendőek, annak megvalósítása csak pályázati támogatás útján lehetséges. Egyelőre a helyi gyerekek ellátása a szomszédos települések bölcsődéinek bevonásával van megoldva. A gyermekek elhelyezésére az Önkormányzat a partnerintézményekkel kötött szerződésen keresztül a családoknak rendszeres havi támogatást nyújt.

Az óvoda jelenleg is maximális kihasználtsággal üzemel. Mostmár csak budajenői gyermekek felvételére kerülhet sor. Az iskola létszámkeretében sincs már mozgástér a következő év már problémákat fog okozni, amire elkezdtünk segítséget kérni.

Népesség, lakásállomány, terület

Időpont	Lakónépesség	Lakások száma	Területnagyság (hektár)
2024.01.01.	2 576	836	1 242
2023.01.01.	2 403	803	1 242
2022.10.01. (a népszámlálás időpontjában)	2 206	787	1 242
2021.01.01.	2 080	694	1 242
2020.01.01.	2 006	666	1 242
2019.01.01.	1 950	655	1 242

A fenti táblázat adataiból jól látható, hogy Budajenő intenzíven fejlődő település. A lakosságszám növekedése (tervezett lakosságszám maximum 3500 fő) a Hilltop II. és a Szőlőhegy II. területek beépítésével oldható meg.

2018. évtől dinamikus növekedést láthatunk a gyermekszületések számában. A védőnőtől kapott adatok alapján az utóbbi 5 évben még intenzívebb a növekedés: míg korábban átlagosan évi 20 gyermekszületést regisztráltak, ez a szám az utóbbi években megduplázódott, átlagosan 40 gyermekszületéssel számolhatunk. Zömében kisgyermekes családok érkeznek a település két lakóparkja által kínált telkekre.

III.RÉSZ

BUDAJENŐ KÖZSÉG GAZDASÁGI HELYZETE ÉS A VÁRHATÓ VÁLTOZÁSOK

A VAGYONI HELYZET

1. KIADÁSOK

Az Önkormányzat költségvetési kiadásait illetően legnagyobb részarányt a működési kiadások teszik ki (közel 85%).

A működési kiadásokon belül legnagyobb részaránnyal az elsőhelyen a dologi kiadások szerepelnek (50%), ezt követően jelennek meg a személyi jellegű kiadások (24%), majd ezt követik az egyéb működési kiadások - mely tétel a civil szervezeteknek nyújtott támogatásokat tartalmazza.

A költségvetési kiadások kisebb részarányát teszik ki 2024 évben a felhalmozási kiadások, melyből a 50 millió összegben szerepelnek, míg a felújítások közel 21 millió forintot tettek ki 2024.12.31-i adatok alapján.

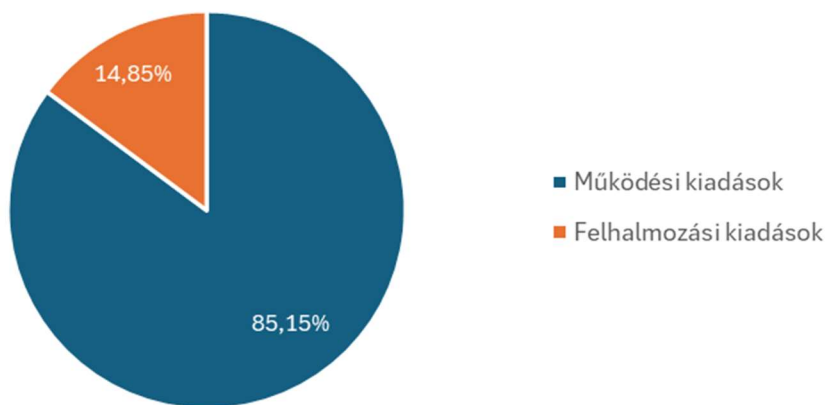
A dologi kiadások tekintetében célul tűztük ki a meglévő szerződések felülvizsgálatát, kiemeltük az IT, informatikai, telekommunikációs rendszerek terén a hatékonyság és költségcsökkentés jegyében. Emellett célunk az ún. "iparos" felújítási, kisebb beruházási munkák terén is a többszereplős ajánlatbekerésekkel a költséghatékonyság és gazdaságosság növelése.

Az Önkormányzat költségvetési kiadásai 2024.12.31.*	adatok ezer forintban	megoszlási adatok
Működési kiadások	407 171	85,15%
Személyi kiadások	112 685	23,57%
Dologi kiadások	236 882	49,54%
Ellátottak pénzbeli juttatásai	5 594	1,17%
Egyéb működési célú kiadások (civil szervezeteknek nyújtott támogatások, BÖT)	52 010	10,88%
Felhalmozási kiadások	70 989	14,85%
Beruházások	50 157	10,49%
Felújítások	20 832	4,36%
Költségvetési kiadások	478 160	100,00%

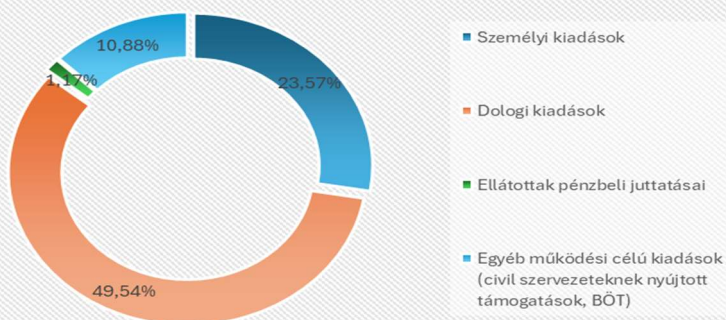
*az adatok a Magyar Államkincstár részére leadott, de még jóváhagyásra váró 2024. évi beszámolóból készült

Költségvetési kiadások 2024.12.31.

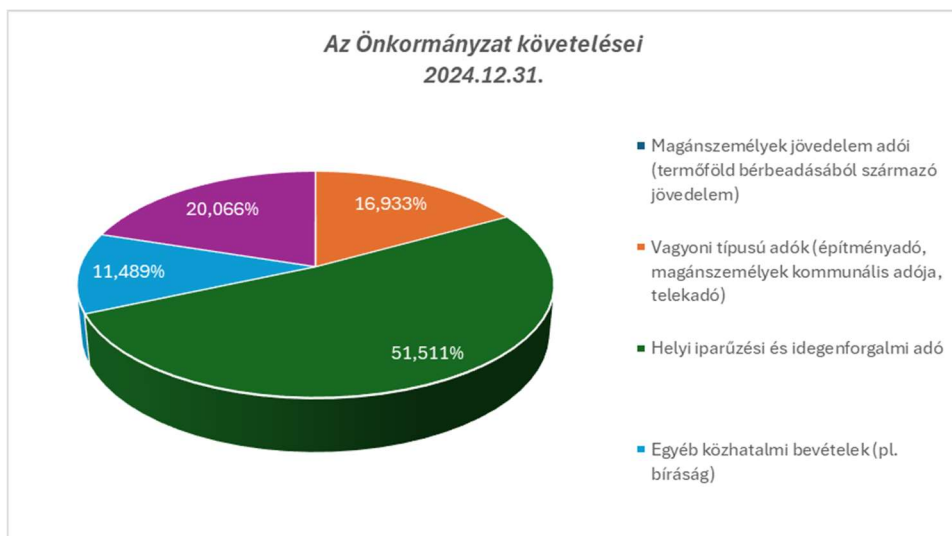

Működési kiadások 2024.12.31.

2. KÖVETELÉSEK

A következő táblázatban és kördiagramban az Önkormányzat fennálló követeléseit kerülnek bemutatásra. A követelés állomány 2024. december 31-én 101 millió forintot tesz ki, melyből 79,9 %-ot a közhatalmi bevételek (adók) miatti követelés, és közel 20,1% a működési bevételekből származó követelés (készletértékesítés, ellátási díjakra, általános forgalmi adó teszi ki ezen tételeket). Megállapítható, hogy az adó típusú követelések között a helyi iparűzési és idegenforgalmi adó (melyből az idegenforgalmi adó mértéke elhanyagolható) állomány a legnagyobb volumenű állomány, majd ezt követi a vagyoni típusú adók, valamint az egyéb közhatalmi bevételek). A jövőben az Önkormányzat ezen bevételek behajtására kívánja tenni a fókuszot, célunk, hogy a követeléseken belül a közhatalmi bevételek követelés állománya lépcsőzetesen 50%-kal csökkenjen 2030-ra.

Az önkormányzat követeléseit (2024. december 31-i állapot szerint)*:	adatok ezer forintban	megoszlás
Közhatalmi bevételre esedékes követelések	80 864	79,934%
Magánszemélyek jövedelem adói (termőföld bérbeadásából származó jövedelem)	1	0,001%
Vagyoni típusú adók (építményadó, magánszemélyek kommunális adója, telekadó)	17 130	16,933%
Helyi iparüzési és idegenforgalmi adó	52 110	51,511%
Egyéb közhatalmi bevételek (pl. bíróság)	11 623	11,489%
Működési bevételekre esedékes követelések (készletértékesítés, ellátási díjakra, általános forgalmi adó)	20 299	20,066%
Összesen	101 164	100,000%

*az adatok a Magyar Államkincstár részére leadott, de még jóváhagyásra váró 2024. évi beszámolóiból készült

Az önkormányzat valamennyi vagyonát saját üzemeltetésben tartja fenn. Vagyonával a vagyonrendeletében szabályozott módon gazdálkodik.

A fennálló követelések vagy behajthatatlannak minősül, vagy végrehajtás alatt lévő tartozás. Ugyanakkor valamennyi adófizetési kötelezettségét nem teljesítő adózó részére – erre irányuló kérelem esetén - a részletteljesítés lehetősége biztosított volt. Azokkal szemben, akik nem éltek ezzel a lehetőséggel vagy felszólításra sem fizették meg adótartozásukat, a végrehajtási eljárás megindult, vagy megindítása folyamatban van.

Az adós kolléganő az elmúlt hónapokban tüzetesen felülvizsgálta a tartozásokat és ütemezetten kiküldte a felszólító leveleket a tartozóknak.

3. BEVÉTELEK

Az Önkormányzat bevételeinek tekintetében a legnagyobb tételt a kapott normatívák teszik ki (mely a bevételek 52%-a)

- Helyi önkormányzatok működésének általános támogatása
- Települési önkormányzatok egyes köznevelési feladatainak támogatása
- Települési önkormányzatok szociális, gyermekjóléti és gyermekétkeztetési feladatainak támogatása
- Települési önkormányzatok kulturális feladatainak támogatása
- Működési célú költségvetési támogatások és kiegészítő támogatások (esetünkben Lakossági csatorna és vízdíj támogatás)

Ezt követik a közhatalmi bevételek 36%-kal, majd a készletértékesítés, ellátási díjakat, kiszámlázott és visszaigényelhető áfát tartalmazó működési bevételek, 11,28%-kal, mely közel 91 millió forintot tesz ki.

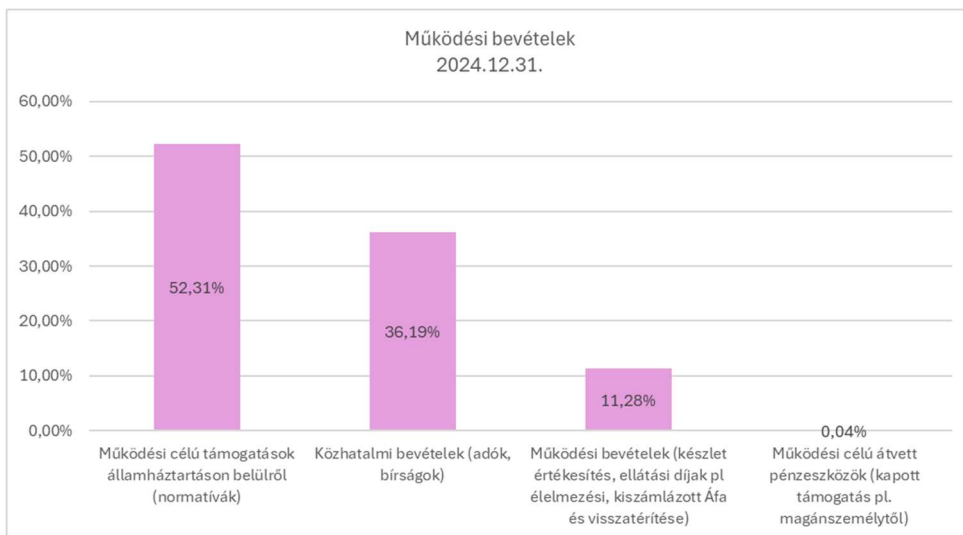
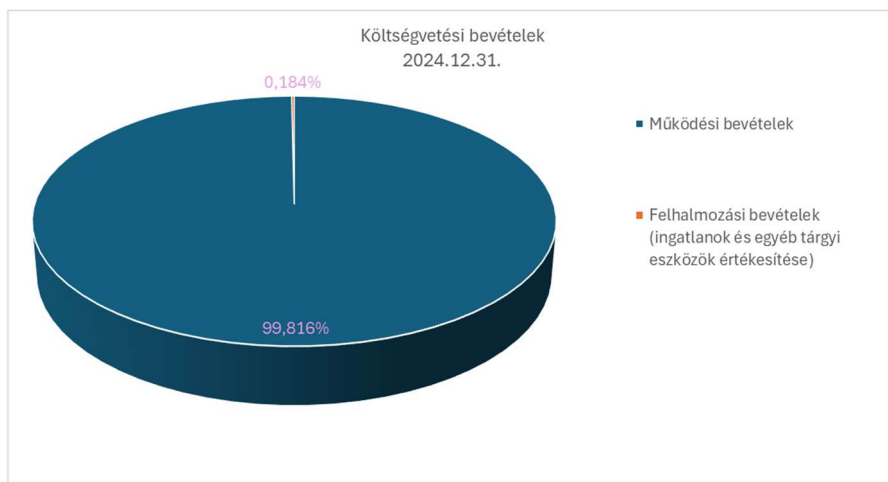
A működési célú átvett pénzeszközök (azaz kapott támogatás, magánszemélyektől, jogi és nem jogi szervezetektől), illetve felhalmozási bevételek elenyésző összeget tesznek ki a költségvetési bevételek között.

Fentiek alapján érdemes görcső alá venni a kapott normatívákat, valamint a közhatalmi bevételeket, melyeket a következő ábrák, és diagrammok szemléltetnek.

Az Önkormányzat költségvetési bevételei, 2024.12.31.	adatok ezer forintban	megoszlási adatok
Működési bevételek	802 716	99,816%
Működési célú támogatások államháztartáson belülről (normatívák)	420 647	52,31%
Közhatalmi bevételek (adók, bírságok)	291 046	36,19%
Működési bevételek (készlet értékesítés, ellátási díjak pl. élelmezési, kiszámlázott Áfa és visszatérítése)	90 724	11,28%
Működési célú átvett pénzeszközök (kapott támogatás pl. magánszemélytől)	300	0,04%
Felhalmozási bevételek (ingatlanok és egyéb tárgyi eszközök értékesítése)	1 477	0,184%
Költségvetési bevételek	804 193	100%

BUDAJENŐ KÖZSÉG POLGÁRMESTERE

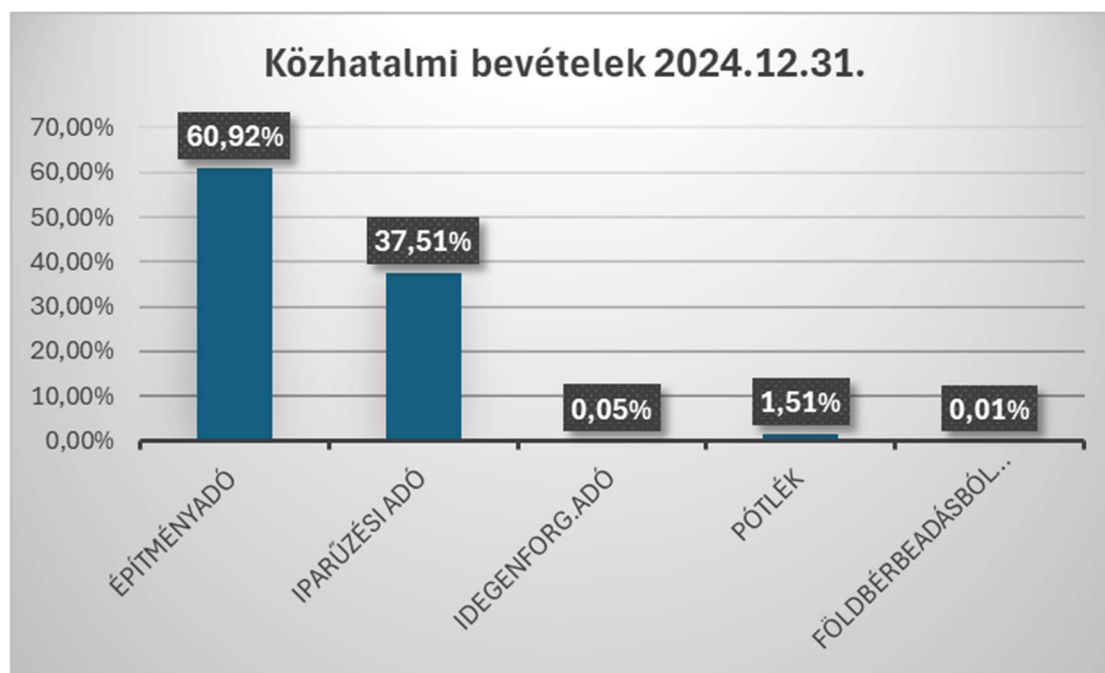
Az Önkormányzat közhatalmi bevételei, 2024.12.31.*	adatok ezer forintban	megoszlási adatok
Közhatalmi bevételek összesen	291 046	100,00%
építményadó	177 314	60,92%
Iparüzési adó	109 174	37,51%
Idegenforg.adó	143	0,05%
Pótlék	4 401	1,51%
Földbérbeadásból szárm. túlfizetés helyesbítés	15	0,01%

*az adatok a Magyar Államkincstár részére leadott, de még jóváhagyásra váró 2024. évi beszámolóiból készült

Hosszú lejáratú hitelek, kölcsönök törlesztése pénzügyi vállalkozásnak

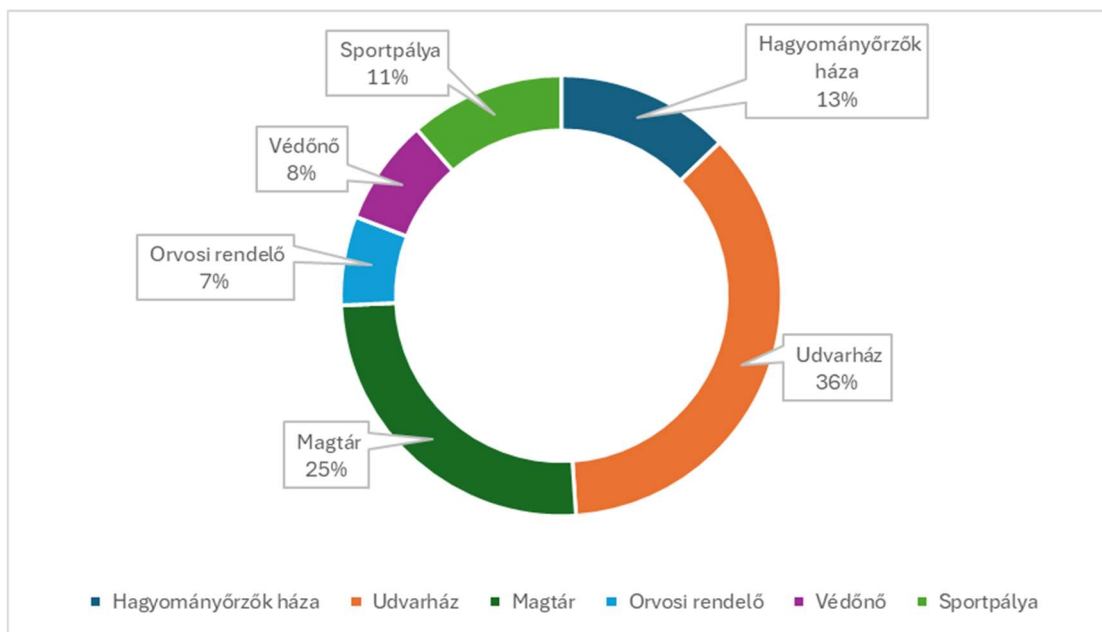
2024.12.31.-i teljesítés 16 millió forint,
még fennálló hitel állomány: 16 millió forint

4. INTÉZMÉNYEK BEVÉTELI ÉS KIADÁSI MEGOSZTLÁSA

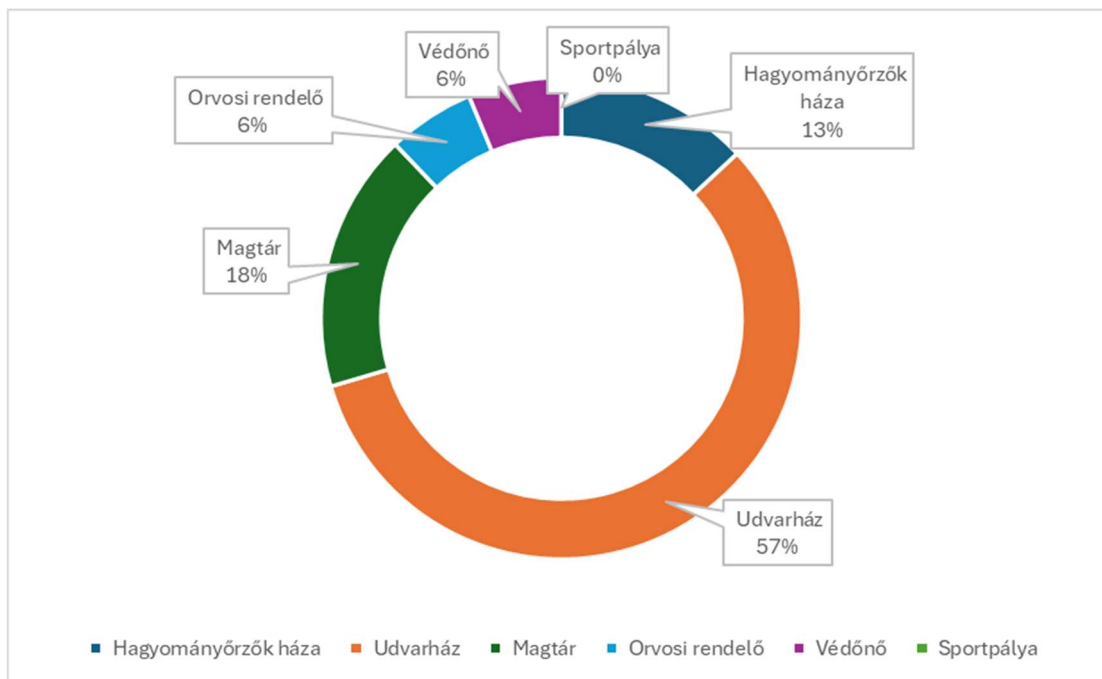
A költségtelek között jelentős részarányt képvisel a Magtár fenntartása, melyet a táblázat és diagram is jól szemléltet.
Hasznosítása kiemelt szempont az Önkormányzat gazdasági programjában.

Kiadási tételek megoszlása intézmények között	adatok ezer forintban	arányszámok
Összesen	17 210	100,00%
Hagyományörzők háza	2 197	12,77%
Udvarház	6 225	36,17%
Magtár	4 365	25,36%
Orvosi rendelő	1 125	6,54%
Védőnő	1 339	7,78%
Sportpálya	1 959	11,38%

A bevételi oldalon látható, hogy a legnagyobb tételt az Udvarház képviseli (közel 57%-al), majd ezt követi a Magtár és a Hagyományőrzők Háza, az Orvosi rendelő és a Védőnői ellátás bevételeit a részben átszámlázott közüzemi díjak teszik ki.

Bevételi tételek megoszlása intézmények között	adatok ezer forintban	arányszámok
Összesen	9 248	100,00%
Hagyományőrzők háza	1 205	13,03%
Udvarház	5 309	57,41%
Magtár	1 611	17,42%
Orvosi rendelő	542	5,86%
Védőnő	581	6,29%
Sportpálya	-	0,00%

Típusa célhitel

Óvoda építésre került felvételre, lejárat 60 hónap, 2025.12.31.

tőketörlesztés és kamatfizetés negyedévente: tőke: 4.000.000-ft + üzleti kamat és kezelési költség.

B) AZ ÖNKORMÁNYZATI VAGYON SZERKEZETE

Forgalomképtelen törzsvagyon (nem értékesíthető, nem terhelhető, a kötelező feladatok ellátását biztosító vagyon)

Korlátozottan forgalomképes törzsvagyon (meghatározott feltételekkel értékesíthető, illetve megterhelhető vagyon)

Az önkormányzat 2017-ig rendelkezett hosszútávú vagyongazdálkodási tervvel, azt követően a rendelkezésre álló anyagok alapján nem készült. A Képviselő – testület feladata, hogy ezzel foglalkozzon.

Budajenő Község Önkormányzat Képviselő-testülete az önkormányzat közép- és hosszú távú vagyongazdálkodási tervét a 20/2013.(IV.17.) határozatával fogadta el, a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény (továbbiakban: Nvtv.) 9. § (1) bekezdése értelmében.

A vagyongazdálkodási terv alapvető célkitűzései:

- a biztonságos feladatellátás feltételeinek megteremtése,
- kiszámítható és átlátható gazdálkodás,
- pénzügyi egyensúly biztosítása,
- a vagyon értékének megőrzése, növelés,
- a vagyon piacorientált bérbeadásának biztosítása,
- a vagyonelemek piaci értéken történő értékesítése,
- gazdaságosan nem hasznosítható ingatlanok értékesítése.

A vagyongazdálkodás alapelveinek meghatározása vagyonelemek szerinti csoportosításban

Az önkormányzati vagyon törvény vagy e rendelet rendelkezései szerinti

- a) törzsvagyontól, ezen belül
 - aa) forgalomképtelen törzsvagyontól és
 - ab) korlátozottan forgalomképes törzsvagyontól, valamint
- b) forgalomképes üzleti vagyontól áll.

Korlátozottan forgalomképes törzsvagyon

A korlátozottan forgalomképes körbe sorolt közművek, intézmények és középületek esetében biztosítani kell a vagyonmegővást, a vagyon értékmegőrző fenntartását és hasznosítását a közfeladat, valamint a kötelező és önként vállalt feladatok fellátásnak biztosítása céljából.

Üzleti vagyon

A forgalomképes üzleti vagyonnal az Önkormányzat – a jogszabályokban meghatározott keretek között – szabadon rendelkezik. A forgalomképes vagyon hasznosítása történhet elidegenítéssel, valamint használatba adással, bérbeadással, illetve vállalkozási tevékenység folytatásával.

A 11/2013. (IV. 29.) önkormányzati rendelet 1. számú melléklet tételesen tartalmazza az önkormányzati vagyont. Az önkormányzat kiadásainak jelentős hányada a fenntartási, üzemeltetési kiadásokra, a rendszeres pénzellátások, személyi juttatások kifizetésére került felhasználásra.

Budajenő Község Önkormányzata az idei évben is tervezett be alapítványnak, közalapítványnak, egyesületnek, egyháznak pénzeszközt, az alábbiak szerint:

Budajenő Község Önkormányzata

Kimutatás 2025. évben céljelleggel tervezett támogatásokról

Adatok forintban

A	B	C	D	E
Sor-szám	Támogatott szervezet neve	Támogatás célja	Támogatási igény	2025. évi előirányzat
1	Budajenői Községi Sportegyesület	civil szervezetek támogatása	1 500 000	1 500 000
2	Dombtető Egyesület	civil szervezetek támogatása	6 000 000	6 000 000
3	Templomvölgy Budajenő Egyesület	civil szervezetek támogatása	800 000	800 000
4	Pro Budajenő Egyesület	civil szervezetek támogatása	300 000	300 000
5	Budajenő-Telki Székely Társulat	civil szervezetek támogatása	500 000	500 000
6	Kisköz Egyesület	civil szervezetek támogatása	1 200 000	1 200 000
7	Budakeszi Református Egyházközség	civil szervezetek támogatása	200 000	200 000
8	Budajenő Kempo Klub	civil szervezetek támogatása	1 000 000	1 000 000
9	Budajenő Római Katolikus Plébánia	civil szervezetek támogatása	1 000 000	1 000 000
10	Budajenő Óvodáért Alapítvány	civil szervezetek támogatása	152 400	152 400
11	Budajenő Polgárőrség	civil szervezetek támogatása	1 500 000	1 500 000
12	Fanatic TSE	civil szervezetek támogatása	100 000	100 000
	Összesen:		14 252 400	14 252 400

C) A GAZDASÁGI PROGRAM ANYAGI FORRÁSAINAK MEGTEREMTÉSE

Az Önkormányzat a gazdasági programban meghatározott célkitűzések megvalósításához szükséges anyagi források biztosítása érdekében a következő feladatokat rögzíti:

1. Az Önkormányzat saját bevételeinek növelési lehetőségeit keresni kell, ugyanakkor a lakosság terhei tovább érdemben nem emelhetők. Törekedni kell olyan helyi adórendszer megteremtésére, amely megfelel a helyi adópolitika elvárásainak és hatékony eszköze lehet az Önkormányzat saját forrás növelésének. A helyi adóbevételek növelése az adótartozások, kintlévőségek behajtásával, beszedésével meghatározóan nem biztosítható, mivel valamennyi beszedhető és végrehajtható adó realizálódik az önkormányzatnál.
2. A képviselő-testület nyomon követi a költségvetési támogatási rendszert, és az elképzeléseivel összhangba hozva, igyekszik kihasználni a támogatási rendszer nyújtotta előnyöket.
3. Az Önkormányzat áttekinti a meglévő vagyontárgyait, azok hasznosításának módjait és lehetőségeit, valamint a fenntartási, üzemeltetési költségek nagyságát. Javaslatot dolgoz ki az egyes vagyontárgyak megfelelő hasznosítására, a felesleges vagyontárgyak kihasználására.
4. Az Önkormányzat törekszik arra, hogy a gazdasági programjában meghatározott célkitűzéseket, lehetőség szerint hitelfelvétel nélkül, minél több pályázati forrás bevonásával valósítsa meg. A Képviselő-testület hitelfelvételről akkor döntson, ha fejlesztési elképzelései megvalósításához az elnyert pályázattal megvalósuló fejlesztés utófinanszírozott (támogatást-megelőlegező hitel); ha az önerő biztosítására saját forrásból nem képes.

A képviselő-testület felelős a községi vagyon, saját bevételek, valamint a központi támogatások és átengedett források kezeléséért. Célunk a bevételek növelése (ésszerű keretek között), valamint az erőforrások takarékos és hatékony felhasználása. 2025-ben felmérjük az önkormányzati ingatlanvagyon, és döntést hozunk a nem használt ingatlanok sorsáról.

Az önkormányzati tulajdonban maradó ingatlanok jó karbantartásáról a rendelkezésre álló anyagi források alapján folyamatosan gondoskodunk. Intézményeink (óvoda, könyvtár, egészségügy stb.) működéséhez biztosítjuk a szükséges forrásokat, miközben takarékos gazdálkodást folytatunk, hogy fejlesztésekre is elegendő keret maradjon.

A helyi adóbevételek növelését elsősorban a vállalkozások támogatásával, nem pedig az adómértékek emelésével kívánjuk elérni, hogy több és nagyobb adófizető jelenjen meg a településen.

A településfejlesztési elképzelések megfogalmazása során előnyt kell, hogy élvezzenek azok, amelyek egyszerre több településfejlesztési cél megvalósítását jelentik.

Szintén prioritást kell, hogy kapjanak azok a beruházások, fejlesztési elképzelések, amelyek hosszabb távon is hozzájárulhatnak a települési közszolgáltatások színvonalának emeléséhez, a munkahelyteremtéshez, a demográfiai és szociálpolitikai adatok tendenciájának javulásához, a gazdaságossági és hatékonysági tényezők érvényesüléséhez.

A településfejlesztési elképzelések megfogalmazása és végrehajtása során fel kell tártani, és ki kell használni a meglévő pályázati lehetőségeket, a rendelkezésre álló központi és helyi erőforrásokat. A pályázatok kapcsán pontosan meg kell határozni a megvalósítás ütemezését, annak időintervallumait, a beépítendő garanciális tényezőket, a felelősségi rendszer elemeit, kiemelt figyelmet kell fordítani a kistérségi és regionális fejlesztési elképzelésekre, illetve azok beillesztésére, összhangjára.

Törekedni kell a saját belső erőforrások gazdaságos felhasználására, az egyes pályázati forrásból megvalósuló beruházások esetében az önkormányzatot terhelő önrész pénzeszközei volumenének csökkentésére.

A pályázati forrásokból megvalósuló fejlesztések, beruházások során szükséges önrész tervezése és biztosítása nem veszélyeztetheti a közfeladatok folyamatos ellátását.

Belterületi közutak építése, karbantartása, felújítása (kátyúzás, aszfaltozás stb.) Ezen belül az alábbi prioritáslistának megfelelően kell megvalósítani a feladatokat: Az utak kátyúzásának tervezése, az éves felmérés alapján, külön történik meg.

A középületek, közterületek környezetének rendezése

- A települési buszmegállók folyamatos karbantartása,
- A közintézmények előtt parkolók kialakítása, iskola melletti parkoló útburkolattal való ellátása nagyon sáros esős időben)
- A belterületi csapadékvíz elvezetési rendszer kiépítése
- Települési játszóterek karbantartása, felújítása

A helyi kegyeleti közszolgáltatási rendszer felülvizsgálata

1. A köztemetés jelenlegi rendszerének áttekintése
2. Szóróparcella kialakítása, az ahhoz szükséges út kiépítése
3. szociális parcella kialakítása, ahol nincs hozzátartozó, ott az elhunyt személyt az önkormányzat köteles eltemettetni,

D) ADÓPOLITIKA

A helyi adópolitika kialakítása tekintetében figyelembe kell venni mind a központi jogszabályokat, mind a helyi rendelkezéseket, a rövid és hosszú távú elképzeléseket.

Az adópolitikát, a gazdasági program ciklusa alatt, az alábbi elvek mentén kell meghatározni, illetve a következő tényezőket kell figyelembe venni:

- Arányos közteherviselés
- Igazságosság
- A rendelkezésre álló gazdasági erőforrások
- A költségvetés helyzete
- A helyi adózási morál
- A kedvezmények, mentességek rendszere
- Az ellenőrzés és a szankciórendszer kidolgozottsága
- A várható társadalmi hatások megjelenítése

1. A helyi adópolitika keretében az önkormányzat minden évben vizsgálja meg a rendelkezésre álló gazdasági erőforrásokat, azok kiegészítésének lehetőségeit, az ezzel kapcsolatosan jelentkező gazdasági, társadalmi igényeket, fogalmazza meg a szükséges változtatások irányait, azok okait és várható társadalmi, gazdasági kihatásait.

2. Részletesen vizsgálni és elemezni kell a lakossági adómorált. Az elemzések eredményétől függően fel kell tárni az okokat és a következményeket, pontosan meg kell határozni az esetlegesen kieső bevételeket, az ezek pótlására rendelkezésre álló, vagy igénybe vehető forrásokat.

3. Folyamatosan vizsgálni kell a kedvezmények, mentességek rendszerét, annak pozitív és negatív hatásait. A szükséges korrekciókat ennek megfelelően kell elvégezni.

4. Az adózási morál javítása érdekében fokozott figyelmet kell fordítani a lakosság, az érintett adózók folyamatos, pontos és időben történő tájékoztatására, a vonatkozó jogszabályi változások publikálására, a tevékenységgel összefüggő jogi szankciórendszer alkalmazásának metodikájára.

5. Az adózók kapjanak folyamatos tájékoztatást az adóbevételek alakulásáról, azok természetéről, felhasználási köréről, a felmerült problémákról.

6. Rendszeresebbé kell tenni a helyi adókkal összefüggő ellenőrzést, hangsúlyosabbá téve a tevékenység preventív jellegét.

7. A helyi iparüzési adó tekintetében fokozott figyelmet kell fordítani a befizetések jogszerűségére, indokoltságára, különös tekintettel a magasabb összeget fizető, tőkeerősebb vállalkozásokra.

8. Fokozni kell a hátralékok beszedésére, a kintlévőségek mértékének csökkentésére irányuló végrehajtási eljárások hatékonyságát, következetesen alkalmazva a központi és a helyi jogszabályok által előírt követelményrendszert.

IV. RÉSZ

TELEPÜLÉSFEJLESZTÉS ÉS TELEPÜLÉSRENDEZÉS

A képviselő-testület folyamatosan felülvizsgálja és szükség szerint módosítja a Településfejlesztési Konceptiót, a Településszerkezeti Tervet és a Helyi Építési Szabályzatot. A testület nem támogat jelentős terület-felhasználási változásokat (pl. lakóterületek vagy gazdasági övezetek nagyarányú bővítését).

Településfejlesztési célok a gazdasági program időszakára

A településfejlesztési célokat a település adottságához, igényeihez és az önkormányzat anyagi, pénzügyi lehetőségeihez kell igazítani általános irányokkal és konkrét célokkal. Az önkormányzat településfejlesztési céljai olyan célok, melyek a település általános fejlesztését segítik elő, valamint a közszolgáltatások biztosításához és fenntartásához kapcsolódnak.

1. Közlekedésbiztonság és Infrastrukturális Fejlesztések

A) Közlekedésbiztonsági fejlesztések

Közlekedésbiztonsági fejlesztések a településen

A közlekedésbiztonság kiemelt prioritás a településen, különösen az iskolák, óvodák és más közintézmények környékén, ahol a gyalogosforgalom és a közúti forgalom találkozik. A Képviselő – testület a 2025. évi költségvetésébe betervezte, hogy egy külső tanácsadó cég közlekedésbiztonsági szempontból felmérje Budajenő valamennyi utcáját.

Az önkormányzat a következő intézkedéseket tervezi a lakosság, különösen a gyermekek és idősek biztonságának növelése érdekében:

a) Trafiboxok telepítése

A falu legforgalmasabb bevezető útjának mentén sebességmérő eszköz trafibox telepítését tervezzük.

- Sebességszabályozás célja: Az eszköz segítene csökkenteni a gépjárművek sebességét a kritikus területeken, ezáltal megelőzve a baleseteket. A sebességmérők figyelmeztetik az autósokat, ha túllépik a megengedett sebességhatárt, és a visszajelzés általánosságban is fegyelmezettebb vezetési magatartást eredményezhet.

- Helyszínek kijelölése: A fő veszélyeztetett zóna az Óvoda és környéke.

- Finanszírozás: A sebességmérő rendszer telepítéséhez pályázati forrásokat vonunk be amennyiben sikerül, amely enyhíti az önkormányzatra háruló költségterheket.

b) Térfigyelő kamerák elhelyezése

A kamerák célja: a közbiztonság növelése, az illegális használat és hulladéklerakás megelőzése, az esetleges elkövetők felelősségre vonása, és az Önkormányzatnak okozott kár megtérítése.

Helyszínek kijelölése: a lakossági bejelentések, igények, visszajelzések kiértékelése alapján határozzuk meg, illetve a kiemelt helyszínekre fogunk még telepíteni (Óvoda, Sercli környéke).

Finanszírozás: pályázati forrásokat szeretnénk igénybe venni, de ahol égető szükség van rá, ott lehetőségekhez mérten Önkormányzati és közösségi forrásokat is szeretnénk erre fordítani.

c) Útépítések, felújítások

A Laska, Harmat és Bodza utcák, Sport utca felújítása és a Magtár köz mart aszfaltos építése, felújítása indokolt. Ezen utcák esetében évek óta vannak kátyúzások, azonban ezek nem javítottak a rosszabb állapotra. Sok esetben a nagy tömegű tehergépjárművek a frissen kátyúzott utakat hamar tönkre teszik. Az elmúlt félévben csak a Sport utcáról három lakó jelezte, hogy már járhatatlanok az utak a nagy kátyúk miatt, melyet elsősorban a Szőlődomb nagy forgalma okoz. Többen kérték a Szőlőskert utca felőli szakasz lezárását.

Az erre való forrás elsősorban pályázati pénz elnyerésével valósítható meg. A kisebb javítások megvalósíthatóak önerőből is.

d) Járdaépítések

A település egyik kiemelt célja a gyalogos közlekedés biztonságának és kényelmének javítása, különös tekintettel a legforgalmasabb területekre. Az előregedett, rossz állapotú járdák felújítása és a hiányzó szakaszok kiépítése a közlekedési infrastruktúra egyik alapvető eleme.

e) Tervek és kivitelezés az utak, járdák esetében

- **Állapotfelmérés:** Az önkormányzat első lépésként a 2025. évi is betervezett közlekedésbiztonsági felméréssel kezdi a település útjainak, járdahálózatának állapotát, és meghatározza a legrosszabb állapotú szakaszokat és javaslatot vár a legmegfelelőbb és legbiztonságosabb koncepció megvalósításához. Az iskola környékét és az ófalut sem ekkora autós forgalomra tervezve építették meg annak, így a lakosok biztonsága érdekében szükségessé vált a felülvizsgálat és a beavatkozás.

- **Költségtervezés és forrásteremtés:** A felújítások és építések költségeit pályázati forrásokból és az önkormányzati költségvetésből finanszírozzuk.

- **Ütemezés:** A projektek fokozatosan, ütemezetten valósulnak meg, a legkritikusabb területekkel kezdve.

A járdák korszerűsítésével nemcsak a gyalogos közlekedés válik biztonságosabbá és kényelmesebbé, hanem a település arculata is javul.

f) Buszmegállók felújítása

Buszmegállók felújítása, korszerűsítése és új megálló telepítése

A közösségi közlekedés minőségének javítása érdekében az önkormányzat kiemelt figyelmet fordít a buszmegállók állapotának felmérésére, korszerűsítésére.

A fejlesztések célja, hogy a buszmegállók esztétikailag és funkcionálisan is megfeleljenek a lakossági igényeknek, kényelmes és biztonságos várakozási lehetőséget biztosítva.

- **Állapotfelmérés:** Első lépésként az önkormányzat szakemberei megvizsgálják a meglévő buszmegállók jelenlegi állapotát, különös tekintettel az esztétikai megjelenésre, a szerkezeti állapotra, valamint a funkcionális szempontokra.

- **Felújítás:** Ez magában foglalja az állagmegóvást, a burkolatok javítását, az ülőhelyek cseréjét vagy javítását.

g) Parkolóhelyek létesítése

Budajenőn az Óvoda és a Jeine Udvarház (pékség, posta) és az Orvosi rendelő környékén különösen a reggeli órákban nincs megfelelő számú parkolóhely. Meg kell vizsgálni hol és hogyan lehetne újabb parkolóhelyeket létesíteni.

h) Köztéri padok és kukák elhelyezése faluszerte

2025 februárjában a településen bejárást tartottunk és összeírtuk az új telepítendő kukák számát. A beszerzés elkezdődött, hamarosan kihelyezzük őket.

Település szerte több padot fogunk a következő években kihelyezni, erősítve azáltal is a közösségi találkozókat.

i) A vállalkozók támogatásával kapcsolatos fejlesztési elképzelések

- A helyi vállalkozások támogatása, érvényesülésének segítése érdekében ún. vállalkozói térkép összeállítása, aktualizálása, mely tartalmazza, hogy a településen mely vállalkozások mivel foglalkoznak és milyen címen található

a telephelyük. Az adatbázis folyamatos karbantartását és minél szélesebb körű közzétételét biztosítani kell.

- Az Önkormányzat honlapján térítésmentes bemutatkozási lehetőséget (nem reklám vagy marketing) kell biztosítani a helyi vállalkozásoknak.
- Önkormányzati és civil marketing programok megvalósítására kell törekedni ezen a téren is.

j) Idegenfogalom

Az idegenforgalom a település azon ágazata, amely még kiaknázatlan területnek tekinthető. Ki kell használni azt, hogy Magyarország egyre népszerűbb turisztikai célpont a külföldi lakosság számára, s jó ütemben fejlődik a belföldi turizmus is.

- Turisztikai fejlesztések (kerékpárút, túra útvonalak).
- Tájszoba, esetleg tájház kialakítása, ami kizárólag pályázati pénzzel lehetséges. Több olyan sváb ház is van a településen, amit nem használnak a tulajdonosok és sajnos tönkre mennek.
- Szabadidő park fejlesztése az Árpád sétány közelében – egy játszótér és kosárpálya, street workout park és egy tanösvény.
- Ösztönözni kell idegenforgalmi vállalkozások létrehozását (pl. falusi vendéglátóhely).
- Keresni kell egyéb ifjúsági szálláshelyek, táborozási lehetőségek kialakításának módjait.
- A helyi idegenforgalmi, illetve kereskedelmi egységeket is fel kell venni a Vállalkozói térképre. (Ez hozzájárul ismertségük növeléséhez)
- Turisztikai kiadványokat kell készíteni (pl.: füzet, prospektus, túratérkép stb.).
- Az idegenforgalmi megítélés szempontjából fontos közterületeken megfelelő pihenőhelyek kialakítása (pad, asztal, szeméttároló edény).
- Hagyományörző civil szervezetekkel való együttműködés szélesítése, bevonásuk a város turisztikai fejlesztési terveibe. A település történetének bemutatása turisztikai attrakciók keretében.
- A turisztikailag kiemelt helyszínek mellett történeti ismertető táblák kihelyezése.

- Önálló rendezvények, látványosságok szervezése, bonyolítása, Önkormányzati és civil marketing programok megvalósítása.
- Támogatni kell az idegenforgalom, illetve a település látogatottságát, ismertségét segítő rendezvényeket, biztosítani kell azt, hogy a rendezvények időpontja, programja megyei lapban, egyéb médiában megjelenjen, a honlapra felkerüljön, megfelelő médianyilvánosságot kapjon.
- Fel kell tüntetni az Önkormányzat honlapján a turisztikai lehetőségeket, valamint a Vállalkozói térképet, továbbá megjelenési lehetőséget kell biztosítani az idegenforgalommal foglalkozó vállalkozások számára is.

B) Gazdasági és Ingatlanfejlesztések

A helyi gazdaság erősítéséhez, munkahelyek teremtéséhez hozzájárulhat kisebb cégek, kisvállalkozások csábítása. Jelenleg sajnos nem rendelkezünk önkormányzati ingatlanokkal, amiket üzleti célból lehetne bérletként kiadni kisvállalkozóknak.

Többen jelezték az elmúlt időszakban, hogy Budajenőn a Dohánybolt közelében kisebb üzletet, illetve az ÁFÉSZ tulajdonában álló területen is a tulajdonos beruházást kíván megvalósítani a jövőben.

Közüntézmények kihasználása

A közüntézmények helyiségeinek bérbeadása helyi vállalkozásoknak vagy közösségeknek további bevételeket generálhat az önkormányzat számára. Ez segítheti a helyi vállalkozások fejlődését, és hozzájárulhat a közszolgáltatások fenntartásához.

Fejlesztési elképzelések

A helyi vállalkozásokkal kapcsolatos elképzelések megvalósítása fontos feladat, mivel a vállalkozások közvetve-közvetlenül a település fejlődését segítik, javítják a termékekkel, szolgáltatásokkal való ellátottságot, munkahelyet teremtenek, adóbevételekhez juttatják az Önkormányzatot.

A településfejlesztés legfőbb célkitűzése, hogy az önkormányzati vagyon a képviselő-testület ciklusa alatt nőjön és ne csökkenjen. A szükségessé vált fejlesztéseket a képviselő-testületnek fel kell vállalnia melyeknek a finanszírozását zökkenőmentes működés mellett biztosítani kell.

C) Aktív pályázati tevékenység

Mivel a településfejlesztés jelentős pénzügyi forrásigénnyel is jár, külön figyelmet kell szentelni az önkormányzat pályázati aktivitására, valamint a település lakosságát, egyéb szervezeteit, vállalkozásokat segítő pályázati tevékenységre.

Ennek érdekében foglalkoztatunk pályázat figyelő- és író céget, hogy minél hatékonyabban tudjuk kihasználni az EU-s és hazai programok nyújtotta pályázati lehetőségeket. Az egyik kollégánkat beíratuk egy pályázatíró tanfolyamra, aki azt februárban hónapban elvégezte.

A sikeres pályázás érdekében:

- az évenként ismétlődő jellegű pályázatokra előre fel kell készülni az engedélyek beszerzésével, mivel a tervezés, valamint az engedélyeztetés időigényessége miatt az adott pályázatban megadott határidő gyakran nem elegendő
- figyelni kell az előre elkészített tervek hatályosságát, szükség esetén kérni kell a tervek felhasználhatósági idejének módosítását
- lépéseket kell tenni az adott fejlesztés megyei, illetve régiós fejlesztési programba való illesztéséhez
- keresni kell a más önkormányzattal való közös fejlesztés lehetőségét akkor, ha adott fejlesztéssel meg valósuló közszolgáltatás így biztosítható, vagy a színvonalának fejlesztése így érhető el.

Helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása

A képviselő-testület a helyi közutak fenntartásával kapcsolatban a közúthálózat olyan kialakítására törekszik, melyek megfelelnek a település igényeinek és egyben a településfejlesztési céloknak is.

Helyi közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása

Az önkormányzat a saját alkalmazott dolgozóival végezteti a közterületek megfelelő színvonalon történő fenntartását, melynek során kiemelten figyelmet fordít azok gondozására, tisztántartására, fásítására, az elöregedett, veszélyes fák kivágására és pótlására, a település virágosítására.

Fejlesztési elképzelések: megfelelő eszközök beszerzésével és szakemberek irányításával piaci alapon működő vállalkozás létrehozása a falu rendben tartására, ami lakossági igényeket is kiszolgálna, pl. parlagfűirtás.

V. RÉSZ

AZ ÖNKORMÁNYZAT ÁLTAL ELLÁTOTT FELADATOK ÉS MŰKÖDTETETT INTÉZMÉNYEK

1. KÖZNEVELÉS

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény, valamint a 2011.évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről határozza meg az önkormányzatok közneveléssel kapcsolatos feladatait. A települési önkormányzatok kötelesek gondoskodni az óvodai nevelésről. Az óvoda a köznevelési rendszer részeként elősegíti a gyermekek harmonikus lelki, testi és értelmi fejlődését, készségeik, képességeik, ismereteik, jártasságaik, érzelmi és akarat tulajdonságaik életkori sajátosságaiknak megfelelő, tudatos fejlesztését, a közösségi életre való nevelést. Kiemelt célja a nevelés-oktatás eszközeivel a társadalmi leszakadás megakadályozása és a tehetséggondozás, amely a társadalmi beilleszkedés lehetőségeinek megteremtését segíti, az előrehaladást szolgálja.

Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény, amely kötelező a településen lakóhellyel, tartózkodási hellyel rendelkezők körében. A fenntartó köteles biztosítani a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek fejlesztő pedagógiai ellátását, valamint a sajátos nevelési igényű gyermekek egészségügyi, pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs foglalkoztatását. Önkormányzatunk kötelező és önként vállalt feladatai Az önkormányzat az alábbi köznevelési feladatokat látja el az önkormányzati és köznevelési törvényben meghatározott alapellátási kötelezettsége körében. Kötelezettségének intézményfenntartással tesz eleget.

A) Óvodai nevelés

- ❖ Óvodai nevelést biztosít a gyermekek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig,
- ❖ Teljes-körűen biztosítja az óvodai nevelés keretében folyó iskolai életmódra felkészítő foglalkozást,
- ❖ Segíti a felzárkóztatást, a tehetséggondozást,
- ❖ Alapító okiratban megjelöltek szerint ellátja a sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelését.

Pedagógiai munka a Budajenői Óvodában

Benka Krisztina óvodavezetővel egyeztetve készült el a vezető beszámolója, terveink a jövő időszakra:

“Szakmai munkánk alapját képezi az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjára épülő Pedagógiai Programunk. Óvodai nevelésünk célja a gyermekek 3 éves kortól az iskolába lépésig történő testi, lelki, szellemi harmonikus fejlődésének elősegítése, a játék és a mozgás adta lehetőségek maximális kihasználásával.

Pedagógiai gyakorlatunkban szem előtt tartjuk a gyermek mindenek felett álló érdekét, fejlődő személyiségét, életkoronként és egyénenként változó testi, lelki és szociális szükségleteinek kielégítését, a gyermekeket megillető jogok érvényesülését és a másság elfogadását.

A tervezés, szervezés és megvalósítás során kiemelten kezeljük a szabad játék szerepét, az óvodapedagógus játékban való szerepét (kezdeményező, segítő, megfigyelő). A játék feltételeit (hely, idő, eszköz) változatos formában, az óvoda és szűkebb-tágabb környezetének adottságait maximálisan kihasználva igyekszünk biztosítani a csoportok életkori sajátosságait figyelembe véve.

Hiszünk abban, hogy változatos tevékenységek felkínálásával, cselekvés közben a leghatékonyabb a világ megismerése.

A csoportok éves terveinek, a heti és napirendek kialakítása során, illetve a havi tematikus tervek elkészítésekor a szabad játék lehetőségének biztosítása mellett kiemelt figyelmet fordítunk a mindennapos, rendszeres egészségfejlesztő testmozgás betervezésére, megvalósulására. Ennek számtalan formája mutatkozik az óvodai élet során, pl.: mozgásos játékok, irányított mozgásos tevékenységek, séta, kirándulás, udvari játék, énekes körjátékok, tánc.

A programunkban leírtak szerint a kötetlen tevékenységi formák megvalósítását részesítjük előnyben.

Munkánk során arra törekszünk, hogy óvodai nevelésünk során minél hangsúlyosabban és tudatosabban jelenítsük meg a „zöld” tartalmakat (pl. Szüreti hagyományok felelevenítése, Dió hét, Ősz kincsei projekt, Állatok világnapja, Víz világnapja, Föld napja, Méhek napja, Ovisok tavasza, Madarak fák napja). Mindennapi életünkben továbbra is kiemelt szerepe van az egészséges életmódra nevelésnek, a környezettudatos magatartásformálásnak és a természetes és épített értékeink megóvásának. Kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy környezeti nevelésünket, a gondozást, a munka jellegű tevékenységeket és a többi óvodai tevékenység egészét áthassa a fenntarthatóságra nevelés („Újrahasznosítás” projekthét).

Nagyobb csoportjaink már távolabbi kirándulásokat is tesznek (Töki Újmajor-Alma szüret, Budakeszi Arborétum, Budakeszi Vadaspark, Mezőgazdasági Múzeum) ismerkedve a tágabb környezetünkkel, miközben megfigyelik a természet változását.

A tervezési, szervezési folyamatban szem előtt tartjuk a gyermekek életkori sajátosságait, igényeit, és azt, hogy mindennapi óvodai életük zökkenőmentesen, zavartalanul teljen. A szervezés és lebonyolítás során célunk, hogy az óvodába járó gyermekek összetartozását erősítsük, élmény dússá varázsoljuk a hétköznapiakat.

Ehhez nagyon fontos, és a megvalósulás sikerességét nagyban befolyásolja, hogy mindenki magáénak érezze egy-egy rendezvény előkészítését és kivitelezését (gyermekek, óvodapedagógusok, dajkák, konyhai dolgozók, fenntartó önkormányzat, szülők).

Az óvoda több évre visszatekintő ünnepeinek, hagyományossá vált rendezvényeinek színvonalas megrendezésére törekszünk, mellyel a gyermekek sokoldalú fejlődésének megvalósítása mellett a szülők igényeit és elvárásait is igyekeztünk kielégíteni.

Az ünnepek fontos eszközei az érzelmi és közösségi nevelésnek, segítik a családhoz, a többi gyermekhez, a csoporthoz, az óvodához, a településhez való kötődést.

Ünnepeink, rendezvényeink megvalósítása során célunk, hogy minden gyermek részesüljön kulturális élményekben (pl.: zenés előadás, bábelőadás az óvodában, színházlátogatás (Nagykovácsi-Amerikai Iskola Színházterme, Budapest-Nemzeti Táncszínház) a nagyobb csoportokkal), kiemelt szerepet kapjon az egészséges életmód megalapozása (pl.: szüret, egészséghét (Budapesti Orvostanhallgatók Egyesületének foglalkozása) és a külső környezet megismerése, védelme (pl.: Budakeszi Vadaspark kihelyezett előadásai, Lara Mesék Társulat öko meséje, Lépten-nyomon természetismereti foglalkozások, közeli séták, kirándulások, virágültetés).

A nemzeti ünnepek közül a március 15-ei megemlékezés valósul meg óvodai szinten. Tapasztalatunk az, hogy a gyermekeknek hatalmas élményt jelentenek az óvodai szinten szervezett események, programok (pl.: Márton napi lámpás felvonulás, nagycsoportosok Adventi műsora, Luca napi jókívánságok, dolgozók mesedramatizálásai népmese napján, farsangkor). Keressük azokat az alkalmakat, amelyek hasonló (egész óvodát, két-három csoportot érintő) szervezésben valósíthatók meg, ezáltal erősítve közösségünk összetartozását.

Csoportjainkban közösen ünnepeljük meg a gyerekek születésnapját. A meghitt családi ünnepekre „csak” hangolódunk az óvodában (karácsony, anyák napja).

Valljuk, hogy az óvodai élet során szükségünk van az ünnepekre, a hagyományos rendezvényekre, mert az ezekre való készülődés fokozza a várakozás élményét, színesíti, maradandó emlékekkel tölti meg hétköznapijainkat.

Fejlesztési elképzelések, tervek a Budajenői Óvodában az elkövetkező öt évben

Kiemelt feladat az épület állagmegóvása, a rendszeres karbantartási feladatok elvégzése, nyomon követése, a javítási feladatok megvalósítása. Az óvoda átadása óta nem történt festés az épületben, így aktuális a csoportszobák, öltözők, közlekedők, tálalókonyha és a kiszolgáló helyiségek tisztasági festése.

A gyermekeket körülvevő harmonikus külső és belső környezet nem csak esztétikai szempontból fontos, hanem az ő érdeküket, fejlődésüket is szolgálja.

A törvényben megfogalmazott, az eredményes óvodai nevelést-oktatást szolgáló tárgyi feltételekkel rendelkezünk, de törekszünk az eszközparkunk folyamatos fejlesztésére, bővítésére. Elsődleges feladat az óvoda főbejáratí ajtajának zárcseréje, mágneszár kialakítása, mely a gyermekek biztonságát, a szülők megnyugtatását szolgálja.

Kiemelkedően fontos cél a tornatermünk hangszigetelésének megoldása, mely lehetővé tenné, hogy a délelőtti csoportos foglalkozások mellett, délután fejlesztő foglalkozásokat is szervezzünk ott. Az elkövetkező években szükségessé válik az elhasználódott (több, mint 20 éves) csoportszobai bútorok (szekrények, asztalok, székek) cseréje, bővítése négy csoportban.

A nevelőtestület nyitott az innovációkra, szakmai megújításokra, A pedagógusok kihasználják a falusi élet adta lehetőségeket a nevelő-oktató munkájuk során. A fenntarthatóságra, újrahasznosításra nevelés megismertetését szolgálja magaságyás/ok kialakítása, esővízgyűjtő hordó, virágládák beszerzése, faültetés (Zöld óvoda cím elnyerése).

Egészséges életmódra nevelés megalapozásához, a mozgás megszerettetéséhez járul hozzá a „Magyar mozgáskotta” módszer megismerése (Továbbképzés), eszközkészlet beszerzése, használatának bevezetése. Szükségessé válik tornatermi eszközeink bővítése (tornapad, zsámoly, tornaszőnyeg, labdák, kosárpálánk, húzókötel, húzódkodó bordásfalra), illetve az udvari kisjátékok cseréje, bővítése (kismotorok, rollerek, vizezős játékok, matatófal). Az udvar méretének hatékony kihasználását tenné lehetővé a kötélpálya megszüntetése, helyére új játék telepítése (babaház, homokozó, mászóka). A biztonságos játékhöz fontos lenne az udvar ezen részén lévő támfal megerősítése, megfelelő kiépítése.

Az adminisztrációs feladatok, a mindennapi munka hatékony elvégzéséhez nélkülözhetetlen a megfelelő informatikai háttér biztosítása (megfelelő internet kapcsolat-wifi lefedettség a csoportszobákban, irodai számítógépek, színes nyomtató, projektorok beszerzése).

A hatékony munkavégzést segítő, szükséges egy nagy teljesítményű mosogatógép és a hozzá tartozó bejövő-kimenő asztalok beszerzése a tálalókonyhára. HACCP rendszerünk működtetésének felülvizsgálatakor felmerült a hitelesített konyhai mérleg beszerzésének szükségessége (óvodai-iskolai tálalókonyhába egyaránt).

Ipari mosó -és szárítógépek cseréjére is számítani kell az elkövetkező években (egyre gyakrabban igényelnek javítást).

A folyamatosan növekvő gyermeklétszám indokolja plusz tíz fektetőágy beszerzését. A jövőben szükségessé válik a tálaló eszközök pótlása az óvodai-iskolai tálalókonyhán egyaránt (tányérok, evőeszközök, kancsók, poharak, jénai edények). A védőnővel folytatott beszélgetés, a rendelkezésére álló jelenlegi adatok rávilágítanak arra, hogy 2026-ban már csoportbővítés szükségességére kell számítani. A jelenlegi hat csoportunk

nem lesz elegendő a budajenői lakhellyel, ennek hiányában tartózkodási helytel (életvitelszerű itt lakással) rendelkező óvodaköteles gyermekek ellátására. “

B) ISKOLAI NEVELÉS - Budajenői Általános Iskola

Az iskola fenntartója a Érdi Tankerületi Központ, az általános iskola önkormányzati tulajdonú ingatlanban, vagyongazdálkodási szerződés alapján működik.

A közösségi programok támogatása, mint tanulmányi versenyek vagy iskolai sportesemények, segíthet megerősíteni az iskolai közösséget és a település iskolásainak fejlődését.

Az iskolával való folyamatos egyeztetés lehetővé teszi közös programok szervezését, amelyek erősítik a kapcsolatot a helyi közösséggel.

Blaskó Szilvia igazgató asszony fejlesztési tervre vonatkozó javaslatai:

A Budajenői Általános Iskola fejlesztési terve

Lehetséges fejlesztési irányok 2026-2027-tanév

1. Infrastrukturális fejlesztések

- *Épületbővítés és modernizáció:* Új tantermek kialakítása, a meglévő terek felújítása.
- *Új mosdók kialakítása*
- *Digitális oktatás fejlesztése:* Okostáblák, tabletek, számítógépek beszerzése a meglévők mellé.
- *Sport- és közösségi terek fejlesztése:* Tornaterem korszerűsítése, tornaterem válaszfüggöny, és a tornaterem díszítéséhez kampók, rögzítő elemek felhelyezése.
- *Játszóudvar fejlesztése.* A játszóudvar egy részének gumiörlemény lapokkal való lefedése.
- *Esővíz tárolók létesítése.*
- *Kiskert fejlesztése, több magaságyás létrehozása.*

2. Pedagógiai és oktatási program fejlesztése

- *Német nemzetiségi nyelvoktatás:* Német nyelvű tananyagok bővítése, cserediák-programok szervezése. A DSD nyelvvizsga újbóli akkreditálása, nyelvvizsgaközpont létrehozása a Zsámbéki-medencében
- *Tehetséggondozás és felzárkóztatás:* Speciális programok bevezetése különböző tanulói igények szerint. Versenyeztetés, tehetséggondozás a csatolt táblázat szerint.
- *Új szakkörök bevezetése:* Ügyesek kezek, sakk-logika szakkör

- *Digitális tananyagok bevezetése:* Online oktatási platformok használata, e-learning fejlesztések.
- *Öko iskolai cím megújítása, a pályázat beadása:* Az Öko iskolai szemléletformálás megtartása továbbfejlesztése.

3. Községi élet és nemzetiségi programok fejlesztése csatolt programterv alapján:

- *Hagyományörző és kulturális programok bővítése:* Német nemzetiségi ünnepek, német nyelvi hét, projekthét, német nyelvű színházi előadások megszervezése.
- *Szülői és közösségi együttműködés fejlesztése:* Iskolai események szervezése, szülők bevonása az iskola életébe.
- *Nemzetközi kapcsolatok erősítése:* Testvériskolai kapcsolatok bővítése Gaildorf német nyelvterületen.
- *Nemzetközi kapcsolatok erősítése:* Testvériskolai kapcsolatok bővítése Ditró testvérváros magyar nyelvterületen.”

Fejlesztések:

- Mind az Óvoda és az iskola részére beszerzünk egy-egy légkondicionáló berendezést.
- Az Óvodában nem történt festés átadása óta, így idén az egész óvodában tisztasági festés lesz
- HACCP kézikönyv beszerzése. A hatósági feltételeknek való megfeleléshez minden szükséges eszközt, feltételt 2025. januárjában elkezdünk teljesíteni.
- Újabb Óvoda fektetők beszerzése.
- Annak ellenére, hogy másfélszeresére bővült az óvoda kapacitása, máris szükségessé vált a beavatkozás azért, hogy minden óvodai ellátásra jogosult budajenői gyermek helye biztosítva legyen. 2025-től csak elsősorban helyiek nyerhetnek felvételt az óvodába, akik életvitelszerűen Budajenőn élnek.
- 2025. január elsejétől fejlesztő- és gyógypedagógust, valamint gyermekpszichológust szerződtettem az intézménybe.
- A 2026 /27 nevelési évre szükséges lesz még egy csoportszoba, így a megoldást egyelőre a meglévő kapacitások optimális kihasználásában és a jelen kevésbé kihasznált emeleti szobák átalakításával tudjuk valószínűleg megvalósítani. Szükséges lesz a 2026/2027 nevelési évre kialakítani egy kisebb újabb csoportszobát. A fenti szinten a jelenlegi fejlesztő szoba és a HÍD kollégája által heti egyszer használt szoba összevonásával lehetséges ideiglenes jelleggel megoldani a jogszabályi feltételek és a NÉBIH-nek megfelelően. A tervezése 2025. nyarán indul, ami nagyobb költséggel fog járni. Amennyiben van pályázati lehetőség azzal szeretnénk megvalósítani.
- Az óvodai tornaterem délutáni kihasználása tornák, kiscsoportos foglalkozások tekintetében. Ezzel a bevételeinket is tudjuk emelni és több elérhető foglalkozást biztosítunk a településen.
- Ösztönözzük a kiskert kialakításának lehetőségeit a gyermekek részére.
- Szükséges lesz a játszóeszközök átszervezése az udvaron.
- Új nagyteljesítményű ipari mosogatógép beszerzése.
- Újabb bútorok beszerzése az óvodai csoportokban folyamatosan.

- Fasítás, növényesítés az Óvoda kertjében.
- Szükséges az iskola tornatermében a villamossági problémák kezelése.
- Az iskolai udvaron új lámpák lesznek felszerelve, mert a téli időszakban balesetveszélyes lehet a sötétben közlekedni bizonyos szakaszokon.
- Az iskola fenntartójával és vezetésével egyeztettem 2025. januárjában az angol nyelv oktatásának lehetőségeiről.
- Az iskolás korosztálynak nyári napközis táborozási lehetőséget biztosítunk a jövőben, melynek költségeit nagy részben az önkormányzat állja.
- Fiatalok patronálása:
 - ✦ Megszervezem a segítségnyújtást a továbbtanuláshoz, pályaválasztáshoz, ezen felül mentor programot hívok életre.
 - ✦ A mentális- és lelki egészségük biztosításához szükséges szakmai közösséget hozok létre.

C) A MAGTÁR

1. **Közösségi rendezvények:** A földszinti csehsüveg-boltozatos terem ideális helyszíne
 - **koncerteknek:** Telki Nőikar, Kórustalálkozók, iskolai kórus
 - **kiállításoknak:** helyi és környékbeli művészek bemutatása, festészet, grafika, fotó- stb. kiállítások.
 - **Magtár Adventnek, Márton-napi** lámpás felvonulásnak, helyi kiselőadásoknak
2. **Zarándokszállás és ifjúsági programok:** Az első emeleten kialakított szállásokat elsősorban zarándok- és ifjúsági csoportok számára lehet használni. Átalakítások szükségesek a zarándokszálláson, hogy az ágyakat (pl. kihúzható paravánnal) helyenként el lehessen választani, biztosítva a nagyobb diszkréciót, így többen szállnának meg a Magtárban.
3. **Kiállítások:** A felsőbb szintek kiállítótérként működnek. Az egyik szinten a Zsámbéki-medence régészeti leleteit bemutató múzeum fog megnyitni 2025. szeptemberében várhatóan.
4. **Konferenciák:** Az egyik felső szinten **szakmai előadásoknak, találkozóknak, tanfolyamoknak, konferenciáknak** adhatunk helyet a jövőben, mely jelentős bevételtermelő lehetőség az Önkormányzat számára.
5. **Történelmi és építészeti bemutatás:** Csoportok érkezésekor érdeklődés esetén az épület történetét és építészeti jellegzetességeinek bemutatása.

A Magtár környéke:

- kiváló találkozási pont a kerékpár- és egyéb túrákon résztvevőknek (Budavidéki Zöldút, oldtimer túrák stb.)

- remek helyszín a közösségi összejövetelekre, főzőversenyekre, festőcsoportok szabadtéri munkájához
- írászat, egyéb sporttevékenységre is kiválóan alkalmas
- esküvői fotózás tökéletes helyszíne

Fejlesztési lehetőségek, tervek:

Budajenőt és a Magtárat **turisztikai kiállításokon, online lehetőségeket is keresve** kell reklámozni, bemutatni. **Incentive utak, konferenciák, workshopok** helyszínékként kell kiajánlani, mely a fővároshoz közeli, mégis csodás természeti környezetben található. Ez a terület az, mely a bevételeinket jelentősen növelni tudja.

Ahhoz, hogy a helyszín vonzerejét megtartsuk, szükséges a **Magtár-tó és környékének rendbe tétele** (pályázati források igénybevételével, helyi szakemberek segítségével)

Az Önkormányzat a földszinten a rendezvények időtartamára **kávézót/büfét** üzemeltethet, melybe a helyi vállalkozások szállítanak a pékárut, italokat stb. Ezzel őket is támogatjuk, miközben növeljük bevételeinket, valamint kényelmi szolgáltatást nyújtunk a Magtárba érkezőknek, legyen az konferencia résztvevő vagy kerékpáros turista.

A turisztikai kínálat az igényeket figyelembe véve egyre szélesedik, ahol a településnek meg kell találnia, illetve ki kell alakítania saját arculatát, és tovább kell fejlesztenie a turisztikai vonzerejét. A turisztika fontos, mert munkahelyteremtő és megtartó képessége is jelentős lehet. Fejleszteni kell a település turisztikai arculatát. Kiemelten kell kezelni azokat a fejlesztéseket, melyek turisztikailag is kiemelkedő jelentőséggel bírnak, vonzerőt jelentenek.

D) A HAGYOMÁNYŐRZŐK HÁZA ÉS A SZABÓ ILDIKÓ KÖNYVTÁR KÖZÖSSÉGI ÉS INFORMÁCIÓS HELY

A Hagyományőrzők Háza állandó helyet biztosít a Kiss Zenede zeneiskola kihelyezett óráinak és Budajenő települési könyvtárának. 2021 novembere óta működik nyilvános könyvtár településünkön Budajenő Község Önkormányzata és a Hamvas Béla Pest Megyei Könyvtár együttműködési szerződése alapján.

2023 óta Önkormányzatunk a Nemzeti Művelődési Intézettel is együttműködési megállapodást kötött, melynek keretében több ingyenesen látogatható rendezvény is megvalósult már eddig.

Könyvtárunk -a közművelődés szolgálatában- közösségi térként is funkcionál, ami kisebb látogatószámú rendezvények: előadások, klubok, tréningek helyszíne. 30 fő feletti látogatószám esetén, főként színvűvészeti előadások, illetve kiállítások alkalmával, rendezvényeinket a színpaddal ellátott nagyterem fogadja be.

Programjainkat színesíteni, számukat gyarapítani minden célcsoport igényeit szem előtt tartva csakis az éves szolgáltatási terv mellett egy több évet átölelő stratégiai terv alapján lehetséges.

Célunk a közösségi szintér kihasználtságának növelése a funkciók párhuzamba állításával:

- a nagyterem, mint kiállító tér – időszaki tematikus kiállítások befogadása, melyek váltják egymást,

- a nagyterem, mint rendezvényterem – hagyományos települési, iskolai rendezvények mellett a terem órarend-szerű kihasználása: jógaóra, homloklebenytréning, autogéntréning, táncoktatás, dráma- és színjátszó kör, néptánc oktatás,

- a nagyterem, mint színházterem: tudományos- és színi előadások, kamarakonzertek, író-olvasó találkozók, vetítések.

- a könyvtár nyitvatartási időn belül, illetve kívül többfunkciós helyiségként is működik. Helyszínül szolgál művészeti-, építészeti-, tudományos előadásoknak, kluboknak, mint a Társasjáték Klub, a Verselők Baráti Köre, a Baba-büvölő, mese- és alkotó délután, író-olvasó találkozók, felolvasó est, workshopok, mentálhigiénés rendezvényeknek, mint az irodalomterápia, aromaterápia, zeneterápia.

Minden programcsoportnak megszólítható a maga közönsége, célcsoportja, művelődő közösségek alakultak és működnek.

Nyáron az egyéb funkciók mellett vagy azok nyári időszaki szüneteltetésével tematikus táborok helyszínül is szolgál a ház.

Annak érdekében, hogy a funkciók még inkább párhuzamba állíthatóak legyenek, szükséges

1. a használatban lévő **terek jobb kihasználása**: a helyiségekben való “raktárak” megszüntetése, a funkciók konkrét meghatározása, elkülönítése,
2. a terek **korszerűbb technikával** történő felszerelése: színpad technika – világosítás, hangosítás, színház-termi drapériák, akadálymentesítés,
3. **új terek kialakítása**, mint a raktár-, klubhelyiségek, a könyvtár bővítése. Ehhez előbb-utóbb szükséges lesz az épület tetőterének beépítése,
4. **egységes arculat** kialakítása, kulturális marketing szélesebb közönség eléréséhez. humánerőforrás bővítése.

FEJLESZTÉS:

A Könyvtár energetikai korszerűsítése és akadálymentesítése.

Küldetés

Az intézmény a településre és térségére kiterjedően - közgyűjteményi és közművelődési - központi szerepkör betöltésével lehetővé teszi az általa gyűjtött, feldolgozott és megőrzött dokumentumokhoz és információkhoz való idő- és térbeli korlátozás nélküli, egyenlő esélyű, szabad hozzáférést, mely által az egyének vagy közösségek fejlődéséhez is hozzájárul, valamint szolgáltatásaival, sokszínű kulturális és szabadidős programjaival, a művelődő és az alkotó közösségek működésével, közösségi és társadalmi részvétel fejlesztésével, a helyismereti gyűjtemény gazdagításával, feltárásával és őrzésével erősíti a térség és a település lakossága kulturális identitását.

Fő céljai:

- A látogatók, olvasók igényeinek kielégítése, az információkhoz való hozzáférés biztosítása. A könyvtárhasználók és a látogatók körének bővítése.
- A gyűjtemény és a szolgáltatások racionalizálása a szakmai színvonal emelése érdekében az értékközpontúság és a jelentkező igények érvényesítése mellett.
- Művelődő közösségek létrejöttének elősegítése, működésük támogatása, fejlődésük segítése
- A közösségi és társadalmi részvétel fejlesztése
- Az amatőr alkotó- és előadó-művészeti tevékenység feltételeinek biztosítása
 - A tehetséggondozás- és fejlesztés feltételének biztosítása
- Kistérségi szerepkör erősítése, szakmai kapcsolatok, együttműködés újjáélesztése

E) SZOCIÁLIS ESERNYŐ

A lakosságszám növekedésével párhuzamosan megnő a felelősség, hogy a közösségünkben élő emberek boldoguljanak, és senki se érezze úgy, hogy magára van hagyva. Minden életszakaszban megtalálhatóak krízishelyzetek, melyek kezelésében az önkormányzatnak fontos szerepe van.

Az alábbi fejezetekre bontva ismertetem azokat a szociális intézkedéseket, amelyeket szeretnénk végrehajtani.

Támogatom az új élethelyzetben lévőket:

- ✨ Az újszülötteknek névre szóló fát ültetünk és egy kisebb ajándékkal kedveskedünk a Képviselő – testület jóváhagyásával 2025. januárjától. Erre egy babaligetet hozunk létre az Árpád sétány mellett.
- ✨ A védőnői- és családsegítő szolgálattal együttműködve, a jelenlegi programokat megtartva és továbbfejlesztve a kismamáknak, kisgyerekes anyukáknak programokat, rendszeres tornát, klubokat szervezünk, hogy ezáltal segítsük őket.

✧ A fiatalok vagy az újra pályára lépők számára mentorprogramot, pályaválasztási tanácsadást biztosítok.

✧ A településen havi két alkalommal előzetes bejelentkezés alapján ingyenes jogi tanácsadási lehetőséget szeretnénk biztosítani.

Nagy hangsúlyt helyeznénk az idők gondozására:

✧ Az egészségügyi és mentális állapotukat támogató, a napi életritmusukhoz alkalmazkodó közösségi szolgáltatásokat (klubot) tennénk elérhetővé (tornával, tánccal, énekléssel és egyéb foglalkozásokkal).

✧ Közösségteremtő eseményeket, ismeretterjesztő előadásokat, kirándulásokat, kulturális programokat szerveznénk, illetve már jelenleg is több ilyen program van.

✧ Az arra rászorulóknak segítségnyújtást kapnak a bevásárlásban, hivatali ügyintézésben, és abban, hogy el tudjanak igazodni az egészségügyi szolgáltatások útvesztőjében.

Generációk összehozása:

Nagy szükség van arra, hogy az egyes generációk kapcsolódjanak egymáshoz, tanuljanak egymástól. Ezt segíthetjük azzal, ha olyan helyzeteket teremtünk és olyan programokat biztosítunk, melyek keretében hasznosan együtt tölthet időt fiatal és idős egyaránt.

Ilyen lehet például:

- ✧ számítógépes alapismeretek oktatás tiniktől időseknek
- ✧ kézműves szakkör idősektől fiataloknak
- ✧ tapasztalatok megosztása az idősebbek részéről a kisgyermekes anyukáknak
- ✧ rendszeres közös programok az óvodával
- ✧ kórusok, dalárdák
- ✧ táncházak

Mindezen tevékenységek működtetésére létrehoznánk egy, az önkormányzat irányítása alatt működő szociális intézményt, melynek feladata felmérni az igényeket, illetve megtervezni és működtetni Budajenőn a szociális védőhálót minden lakos számára.

Az intézmény és a programok helyéül a Hagyományörzők Háza szolgálna, így maximálisan ki tudnánk használni a helyiség kapacitásait.

VI. RÉSZ SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÁSOK ÉS ELLÁTÁSOK

HÍD Szociális, Család és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ

A Híd Szociális, Család és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ (továbbiakban: intézmény) által nyújtott szolgáltatások

A kötelezően ellátandó feladatok:

- Szociális étkeztetés.
- Házi segítségnyújtás: Igény szerint, Kiss Alexandra nyújt segítséget a hét bármely napján.
- Idősek nappali ellátása: Budakeszin vehető igénybe, változatos programokkal várják az időseket.
- Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás.
- Család és gyermekjóléti szolgálat: Parragh Ágnes ügyeleti időben elérhető, a helyi óvoda épületben esztétikus körülmények között fogadja a hozzá érkezőket, de sürgős esetben egyéb időpontban is kijön Budajenőre, valamint hozzá is be lehet menni Budakeszire.

A HÍD szervezésében részt lehet venni Budakeszin a következőkön:

- Idősek nappali ellátása: Változatos programokkal várják az időseket.
- Jogi tanácsadás.
- Pszichológiai tanácsadás (2024-ben a segítségkérés aktualitását adó, halmozott problémák esetén az elsődleges nehézséget okozó probléma leggyakrabban a szorongással, hangulatzavarral jellemezhető lélektani helyzetek, állapotok voltak).
- Család- és párterápia.
- Szülőtréning.
- Mediáció.

Az óvoda és iskolai szociális segítség is hozzájuk tartozik, kérésre pályaaorientációs napot is tartanak, illetve segítenek helyi problémák megoldásában, mint pl. az iskolai agresszió (bullying). Hat alkalmas csoporttematikákkal dolgoznak.

Az egyéni tanácsadásban, szülőkonzultációban, családterápiában, egyaránt várólisták alakultak ki 2024-ben is. A központ érzékelve a tendenciát, már évek óta kiemelt hangsúlyt fektet a pszichológiai tanácsadás és a pár- és családterápia szolgáltatásunk kapacitás emelésére, de komoly kihívást jelent lépést tartani a növekvő szükségletek ütemével.

TERVEK A JÖVŐRE

A Központtal egy aktív kapcsolatot szeretnénk a jövőre. Egyre több a mentális segítséget igénylő személy, szükségesnek tartom, hogy minél több előadás, konzultáció álljon rendelkezésre a lakosság valamennyi korosztályának.

Budajenő Község Önkormányzata Képviselő-testületének a szociális és gyermekjóléti ellátásokról szóló 1/2025. (II.16.) önkormányzati rendelete szabályozza az adható támogatásokat. Eszerint önkormányzatunk lakhatási-, ápolási-étkezési-, települési gyógyszer-támogatást, rendkívüli települési támogatást, krízistámogatást biztosíthat. Emellett a köztemetés és a természetben adható támogatásokról is rendelkezik a rendelet, melyek az étkezési támogatás és tüzelő támogatás.

- Célunk, hogy a rászorulóknak megfelelő tájékoztatást kapjanak a szociális rendelet adta lehetőségeiről, és bizalommal forduljanak az önkormányzathoz, hogy részesülhessenek az elérhető ellátásokban.

VII. RÉSZ

EGÉSZSÉGÜGYI ELLÁTÁS ÉS SZOCIÁLIS PROGRAM

A) EGÉSZSÉGÜGYI ELLÁTÁS

Az egészségügyi alapellátások közül a településen biztosított az alábbi ellátásokhoz való hozzáférés:

- házi orvosi, házi gyermekorvosi ellátás
- védőnői ellátás
- iskola – és ifjúság orvosi ellátás

1. Háziorvosi-, házi gyermekorvosi ellátás

A háziorvosi szolgálat keretében településünk lakosságát 2 felnőtt háziorvosi látja el a betegeket.

Jelenleg minden praxis betöltött.

A fogorvosi körzet Perbálon működik,

Ügyeleti ellátás 2023. május 01. napjától az ügyeleti ellátás szervezését az állam vette át, mely feladat ellátását az Országos Mentőszolgálaton keresztül biztosítja.

2. Védőnői szolgálat

Jogsabályi rendelkezés alapján 2023. július 01. napjától a területi védőnői szolgálatok működtetését a vármegyei központi kórházak átvették. A védőnői szolgálat pályázati úton felújított, Az érintett védőnő foglalkoztatása átkerült az átvevőhöz.

3. Iskola-, és ifjúság egészségügyi szolgálat

A házi gyermekorvossal fennálló feladat-ellátási-megállapodás alapján tesz eleget ellátási kötelezettségének az önkormányzat.

Az Önkormányzat támogatja azokat a kezdeményezéseket, melyek az egészséges életmóddal, az egészségmegőrzéssel, az idős korúak problémájával, a hátrányos szociális helyzetbe került személyekkel kapcsolatos felvilágosító, tájékoztató, segítő tevékenységekre irányulnak.

Ellenőrzi, hogy a középületekben, közművelődési intézményekben dohányozni csak az arra kijelölt helyen lehessen és a kulturális rendezvények sorába beépíti a

dohányzás, alkohol, drog fogyasztás ártalmaira irányuló programokat, melyben számít a helyi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum és más civil szervezetek munkájára is.

Fejlesztések, újabb programok:

- új számítógép és receptnyomtató beszerzése
- 2025. januártól rendszeres vérvételi lehetőség Budajenőn
- defibrillátor beszerzése - Gyakori a hirtelen szívleállás, így a helyben elérhető újraélesztő készülék sokak életét menthetné meg. Fontosnak tartom, hogy növekedjen azon civilek száma, akik ismerik az újraélesztés lépéseit és biztonsággal mernek veszélyhelyzetben cselekedni. Erre külön oktatás keretében nyílna lehetőség a faluban az eszköz beszerzését követően. Az oktatáson résztvevők és segítségüket ajánlók elérhetőségei szintén nyilvánosan elérhetőek lennének. Mentsünk együtt még több életet! Merjünk cselekedni veszélyhelyzetben.
- Az önkormányzat online felületein és hirdetőtábláin naprakész információkat tesztek elérhetővé az egyes egészségügyi szolgáltatások helyszíneiről, elérhetőségeiről.
- szoros együttműködés kialakítása a Budakeszi Egészségügyi Központtal,
- szakemberek meghívása
- több egészségügyi szolgáltatás elérhetővé tétele Budajenőn
- Egészségnap Budajenőn stb.

B) SZOCIÁLIS PROGRAM

Budajenő szociális és egészségügyi programja az elmúlt évtizedekben is működött az addigi igények szerint: segélyezés, alap háziorvosi ellátás, idősgondozás, nyugdíjas találkozók, Bökögető klub stb. Ezek mára már kevésnek bizonyulnak így fontos, hogy korosztályra lebontva, de mégis összekapcsolva a generációkat minél több lehetőséget biztosítsunk lakóink számára a szociális jólétükhöz.

A kismamák, csecsemős és kisgyermekes (magzat- 3 éves) számára az első kapcsolatot a védőnő. Ezért is kiemelkedő figyelmet kell fordítani arra, hogy minden feltétel adott legyen a vizsgálatokhoz és ezek elérhetőségéhez.

Irány tervek:

- védőnői szolgálat eszközparkjának, munkaeszközeinek fejlesztése: laptop, vérnyomásmérő, szívhang vizsgáló
- rendszeres nővédelem, tanácsadás, problémafókuszú előadások szervezése
- a kismamák mentális támogatása szakemberek bevonásával
- havi egyszeri nőgyógyászati vizsgálat biztosítása
- rendszeres ortopédiai rendelés, csípőszűrések csecsemőknek
- közösségi programok a kismama klub által szervezve
- anyatejes világnap megtartása
- bölcsődei igények felmérése, megoldási lehetőségek keresése

Az óvodás és iskolás korúak (3-10 éves) körében nagy segítség az óvoda és iskola támogatása. Mindkét intézményben fontos a kisgyermek, kiskamaszok szociális jólétének megalapozása, hogy egészséges, kiegyensúlyozott felnőttekké válhassanak.

Irány tervek:

- beilleszkedés elősegítése, támogatása
- óvoda és iskola közti átmenet megteremtése szakember által vezetett foglalkozásokkal
- Szülők Iskolájának létrehozása, mely az aktuális problémákra fókuszálva, előadásokon segíti a szülőket a problémáik, kétségeik elosztatásában
- beilleszkedési, mentális, viselkedési problémás gyerekek (szülők és pedagógusok számára is) be- és elfogadásának segítése célirányos programokkal, előadásokkal, megoldási és kezelési tervekkel
- érzékenyítő programok, specifikus előadások
- környékbeli speciális szakemberek (TSMT, Delecató, Dévény torna stb.) címlistájának létrehozása
- korosztályos programok támogatása (óvodás, iskolás közösségi programok)

A kiskamaszok, - kamaszok (10-14,16 éves) már más jellegű és tartalmú programokat igényelnek, mint az eddig felsorolt korosztályok. Nekik a kortárcsoportok jelentik a közösségi, társadalmi teret. Ebben érzik jól és biztonságban magukat. A társadalom által elvárt viselkedési formák feszegetése, kizárása, megélése az új életforma. Ahhoz, hogy ezek ne végződjenek számukra káros, rossz szokásokkal a legfontosabb a megelőzés.

Irány tervek:

- prevenciós programok az őket érintő témák körül (drog, alkohol, bántalmazás, szexualitás, abúzus stb.)
- közterületeken közösségi pagodák kialakítása
- közterületeken, elszórtan fix. pingpongasztalok, sakk és malom asztalok és teqball kihelyezése
- szabadtéri kosárlabda, -futball és röplabda pálya kialakítása
- szabadtéri kondi park megépítése
- iskolai közösségi munkaszolgálat erősítése generációk összekapcsolásával
- belső közösségi tér kialakítása számukra állandó programokkal (lásd mellékletben: Ifjúsági klub és közösségi tér koncepciója)

A fiatal felnőttek (16,18-30 éves) bekerülve a felsőfokú képzésbe, a munka világába már saját életteret, baráti társaságot alakítanak ki ott ahol az iskolája, munkája van. Kicsit el is szakadnak az otthonuktól, de fontos, hogy tudják, érezzék, hogy nem csak a család, de a közösség is hazavárja őket.

A felnőttek (30-40-50 éves) ebben a korban alapítanak családot, amihez ideális helyszínt keresnek, minden szempontból.

E két korosztály nagyon jól együtt tud működni minden területen így ők igen erős mozgatórugói tudnak lenni egy község életében.

Irány tervek mindkét korosztály számára:

- közösség formáló, - építő rendezvények
- film klubok, - kertmozi szervezése
- kvíz estek megrendezése
- táncos, -zenés összejövetelek, estek, bálók
- beilleszkedést elősegítő informális estek
- kulturális programok, kiállítások
- aktív kikapcsolódási lehetőségek megteremtése:
 - kerékpár útvonalak
 - sétaútvonalak
 - kültéri és beltéri sportolási lehetőségek szélesítése
 - közös séta és futó klubok

Az idősebb és nyugdíjas korosztályt (60 éves kortól) ugyan sokan már elfelejtik, már nem számolnak velük pedig aktivitásukkal meghosszabbítható az életük. Kiemelt figyelmet kell fordítani arra, hogy érezzék szükség van rájuk, fontosak a társadalomnak, közösségnek. Élettapasztalatuk, bölcsességük mindenkinek hasznára válhat, ezért is kell közös programokkal összehozni a fiatalabb generációval ezt a korosztályt.

Irány tervek:

- idősek klubjának visszaállítása
- korosztályt érintő előadások
- kirándulások szervezése
- sütő-, főző klub, tanfolyamok receptcseréssel
- kézműves foglalkozások
- korosztályuknak megfelelő összejövetelek rendezése
- rekreációs tevékenységek szervezése
- csoportos gyógytorna
- senior örömtánc, tásastánc
- népkönyha bevezetésének újbóli esetleges megszervezése
- gondosóra program népszerűsítése
- kormányablak rendszeres jelenléte a községben
- házi segítségnyújtás népszerűsítése

VIII. RÉSZ

FŐBB TERVEK, CÉLOK

1. ÚJ JÁTSZÓTÉR ÉPÍTÉSE

2024. novemberben már tervbe vettük, hogy a Budajenő 1507/4 helyrajzi számú Budajenő Község Önkormányzata kizárólagos tulajdonát képező kivett közpark megnevezésű terület 759 m² nagyságú részén játszótérrel kíván az Önkormányzat létesíteni.

A jövőbeni játszótér helyszínére a tervezett játékokra több, mint 10 árajánlatot gyűjtöttünk be és az idén 2025-ben terveztünk is be a költségvetésben rá előzetesen 6.000.000,- Ft összeget.

A TERVEZÉS FÁZISA: A játszótér építését 2025 évben szeretnénk megvalósítani, A jövőbeni játszótérre néhány hete a vizet is bevezettük és felmértük, hogy egy ideiglenes drótkerítés költsége körbe körülbelül 700.000, - Ft összegbe kerülne. Szükséges lesz még fásítani, illetve padokat és hulladékgyűjtő edényeket elhelyezni, melyre már több helyről kértünk be ajánlatokat.

Mivel ezen a területen nincs fa és egyéb növényzet így az egy szezont használt óvodai árnyékolókat helyeznénk el oda, amelyet a szülői munkaközösség készített.

Budajenő ezen részén az ún. Templomvölgy lakóparkban közel hétszáz ember él, akik 90%-ban kisgyermekes családok. Megközelítőleg a település központjában lévő játszótér körülbelül másfél – két kilométerre található gyalogosan a hegyen a tervezett játszótér környékéről. Gyalogosan egy ekkora szintkülönbség megtétele nagyon sok kisgyermekes részére hosszú idő és fárasztó, különösen a nyári meleg hónapokban. Nagyfokú igény mutatkozik az új játszótér iránt.

A tervezett játszótér mellé a terület nagysága is lehetővé teszi egy kosárpálya kialakítását. Ez azonban nem az idei évben fog megvalósulni, külső forrás szükséges hozzá.

2. HORGANYZOTT ACÉL LÁMPAOSZLOP ÉS 60W NAPELEMES UTCAI LED VILÁGÍTÁS

Budajenő Szőlődomb II. részén annak értékesítését követően a beruházónak 5 éven belül kötelessége lett volna a közvilágítás kiépítése. Erre azonban nem került sor. A vásárlástól számítva 20 év eltelt és azóta sincs közvilágítás, a beköltöző - főleg kisgyermekes - családok száma nagyon magas.

2024 nyarán 10 darab 60W napelemes Prémium LED MK.2.0. utcai világítást telepítettünk a területre néhány utcasarokra.

A világítás kiépítése nagyon indokolt, mivel főleg a téli hónapokban teljes sötétségben járnak haza az ott lakók.

Közvilágítás kiépítéséhez nem rendelkezünk elegendő anyagi forrással, ennek megfelelően a jövőben is napelemes világítást fogunk ütemezetten telepíteni és kiépíteni a területen.

A TERVEZÉS FÁZISA AZ IDEI ÉVBEN: Egy ilyen napelemes utcai világítás telepítése, beüzemelése és beállítása darabonként körülbelül bruttó 500.000,- Ft.

Az idei évre 10 darab új lámpa telepítését tervezük. 2026 évben további 12 lámpát, 2027 évben újabb 10 lámpát.

Erre a projektre az idei évben már beterveztük az 4 millió forintot.

3. ÚJ SPORTTELEP KIALAKÍTÁSA

Ez egy későbbiekre tervezett nagyobb beruházási szándék.

A Budajenő KSE focicsapat pályája 46 méter széles és 96 méter hosszú, ami nem felel meg a szabványméretnek. A legideálisabb egy 50x100 méter nagyságú focipálya lenne. Jelenleg 120 gyerek jár ide edzésekre, 24 felnőtt és 30 az öregfiúk száma.

Ezt a kis pályát kinőttük, nagyon sokan szeretnék délután is kijárni focizni, vagy csak egy olyat teret találni, ahol sportolhatnak.

Budajenő, Fő utca - Nyárfa utca végén található egy nagyobb önkormányzati telek, amely kifejezetten rekreációs, sport célra van fenntartva, ahová ideális lenne a jövőben egy nagyobb pálya és esetleg egy fedett sportterem.

Szeretnénk bővíteni a szabadtéri különféle sportolási lehetőségek számát, pingpongasztalokkal, egyéb kisebb játékokkal a közparkok közelében.

A TERVEZÉS FÁZISA: Jelenleg nincs rá keretünk, egy fedett sportterem szintén csak külső pályázati összeg vagy támogatás bevonásával valósítható meg.

A jelenlegi focipálya feletti részen 120 méter hosszan drótkerítést létesítünk az idén biztonsági okokból, mert egy meredek szakadék van ott. Ennek anyagköltsége körülbelül bruttó 500.000,- Ft.

4. UTAK, JÁRDÁK ÉPÍTÉSE, FELÚJÍTÁSA

A település belterületén található Magtár köz, a Harmat utca és a Mélyárok utca egyáltalán nem rendelkezik útburkolattal és a Magtár közben közvilágítás sincs.

Az egyik legrosszabb állapotban lévő felújítandó út a 1264 hrsz és a 1265 hrsz szám alatt található Sport utcai 790 méter hosszúságú útszakasz. Az utca állapota jelenleg leromlott, burkolata erősen repedezett, kátyúsódó, helyenként javított. A leromlott burkolatállapot közlekedésbiztonsági szempontból nem előnyös, a közútkezelő önkormányzatnak jelentős és folyamatos fenntartási terheket okoz.

A terület sűrűn lakott, ahol a teherforgalom is igen nagyszámú a Szőlődombi építkezések miatt. A tervezett útszakasz rendbetétele körülbelül 90-100 millió forint között valósulhatna meg. Az elmúlt években rendszeresen kátyúzási munkákat végeztek, mely körülbelül egy fél év alatt a nagyszámú teherforgalom miatt újabb kátyúkat eredményezett.

Tavaly is pályázott a település ennek az útnak a felújítására azonban nem sikerült elnyernünk.

Az útfelújítás és új út építése csak és kizárólag pályázati összeg elnyerése útján tud megvalósulni az összeg nagysága miatt.

Több olyan tervezett és fejlesztéssel érintett járda is van a településen (Fő utca pl.), aminek a burkolat felülete a használat során eldeformálódott, összetöredezett,

A TERVEZÉS FÁZISA: Az idei évre nem terveztünk útfelújítást, útépítést, és járda felújítást, azonban folyamatosan figyeljük a pályázati lehetőségeket. Kátyúzás 2025-ben is szükséges lesz.

5. PÁTYI UTCA ESŐVÍZ PATAKBA VEZETÉSE

2024. november 25-én helyszíni bejárást tartottunk a Budajenő, Pátyi utcában a lakók kérésére. A Pátyi utca páratlan oldalán lakó 6 család kérte az Önkormányzat segítségét, hogy a tetőkről lefolyó csapadékvíz és a Hilltop dombjáról lezúduló csapadékvíz zárt csőhálózaton az utca túloldalán levő patakba átvezetésre kerülhessen.

A házon kívüli cső tervezése, lefektetése és átvezetése a patakba az önkormányzat feladata lehetne, míg a lakók vállalnák erre a csőre a rávezetés kifizetését.

A Pátyi utcai 91/7 önkormányzati út zöldfelületébe süllyesztendő, lakossági csapadék csatorna tervezésére megkaptuk az árajánlatot, melynek összege 700.000,-Ft + 0% ÁFA. A kivitelezés összesen kb. 70.000.000,- Ft összegű lenne. A teljes gerincvezeték hossza kb. 220 m, ami a 1639 hrsz.-ú ingatlanokról gyűjtené össze a csapadékvizet és 2-3 helyen azt bevezetné a 91/7 hrsz.-ú patakba.

A terepszint alatt húzódó közművek miatt a becsült kivitelezési költség min. 30 millió Ft, amire csak a tervezés befejezése után tudunk árajánlatot kérni.

A legnagyobb probléma, hogy a házak elkezdtek vizesedni és repedezni a nagy mennyiségű elvezetetlen csapadékvíz miatt.

A TERVEZÉS FÁZISA: Árajánlatot bekértünk, azonban nem rendelkezünk elegendő forrással hozzá. Szintén csak pályázati pénzzel tudnánk segíteni a lakóknak.

6. NÉPI ÉRTÉKEINK MEGŐRZÉSE

MAGTÁR

A XVIII. század végén épült impozáns skót bencés rend uradalmának részeként épült Magtár alsó szintje a sváb épületek sajátosságának megfelelően sajnos nagyon erősen vizesedik.

Jelenleg egy páraelszívó berendezés működik benne folyamatosan, ennek ellenére több mint egy méter magasan felvizesedett ez a műemléki épület.

A jövőben újabb tervek vannak az épülettel, mert a szálláshelyen és az egyedülálló Kárpát-medencei nemzetiségek zarándok- és kegyhelyeinek állandó kiállításán kívül a legfelső szintre a Zsámbéki-medence első múzeumát szeretnénk szeptemberben megnyitni a feltárt régészeti anyagokból. Erre már két éve be lett tervezve forrás.

Ahhoz, hogy ebben a csodás épület hosszútávon megmaradjon, mihamarabb gondoskodnunk kell a fal vízszigeteléséről.

TERVEZÉS FÁZISA: az első árajánlatot a fal vízszigetelésére körülbelül 4.896.000,Ft+ÁFA összegben érkezett, azonban keressük milyen technikák lehetnek még alkalmasak az épület megóvása érdekében.

HAGYOMÁNYŐRZŐK HÁZA

A polgárosodó parasztházak egyike a Hagyományőrzők Háza, amely közösségi térként funkcionál. 1924-ben a Weber- házaspár építette boltnak.

Ma az egyik legjelentősebb rendezvény helyszínünk és itt található a könyvtárunk is. Sajnos hasonló problémák vannak az épülettel, mint a Magtárban, alulról nagyon vizesedik és emiatt dobzik le a fal.

A TERVEZÉS FÁZISA: kértünk árajánlatot egy higroszabályozott szellőzőrendszer kiépítésre, illetve a napokban egy helyi lakó is segítségét ajánlotta fel.

Az idei évben, ahogy lehetőségeink engedik szeretnénk megcsináltatni, illetve egy tisztasági festést is beterveztünk.

7. KÖZLEKEDÉSI TANULMÁNYTERV KÉSZÍTÉSE ÉS ÚTÉPÍTÉSI TERVEK ELKÉSZÍTÉSE A PROBLÉMÁS CSOMÓPONTOKRA

Településünkön a közúti közlekedés több napi szintű problémát okoz. A novemberi közmeghallgatáson, illetve a különféle internetes csoportokban is rendszeresen téma a sebesség átlépés, a beláthatatlan szakaszok jelenlegi rossz megközelíthetősége, egyes útszakaszok túlterheltsége. Az egyik legnagyobb probléma az iskola megközelíthetősége – különösen gyalogosan.

A településen annak elrendezése miatt elsősorban a régi ófalui részt terheli a nagyszámú beépítés miatt a gépjárműforgalom. Ezek az utcák annak idején nem erre lettek megtervezve.

A lakóközösség nagyon várja, hogy elinduljon egy tervezés és legyenek lépések a biztonságosabb közlekedésre.

Indokai: az Iskola környezetének biztonságosabbá tétele, a nagy sebességgel közlekedők lassításra kényszerítése és az ófalut terhelő forgalom csökkentésére megoldást találni.

A TEVEZÉS FÁZISA: Árajánlatok beszerzése folyamatban van legjobb ajánlatot adó cég felkérése egy közlekedési tanulmányterv elkészítésére.

8. ZÖLD BUDAJENŐT!

Budajenőn a Templomvölgy lakóparkban néhány fán kívül nincs más egyéb árnyékot adó fa. Korábban a közvilágítás kiépítése mellett a beruházónak az is feladata lett volna, hogy fákkal ültesse be a területet, azonban ez is elmaradt.

Budajenő környezetvédelmi akciótervét fogjuk kidolgozni a környezet és természeti értékek védelmére. Szándékomban áll egy környezetvédelmi alap létrehozása is. Az idén elkezdjük a közterületeket fásítani, elsősorban az említett Templomvölgy területén és pótoljuk a kivágott, előregedett fákat.

A Jeine udvarház és a templom környékét szebbé varázsoljuk és sok új növényt telepítünk.

A költségvetésbe beterveztünk 2025. évre 2 millió összeget fák beszerzésére, de természetesen minden fának örülünk. Azon családok részére, ahol idén januártól kisgyermek születik a “Fából lesz az erdő” elnevezéssel fát adományozunk.

TERVEZÉS FÁZISA: Folyamatos, igyekszünk minél több lehetőséget keresni, hogy több fát ültethessünk az eddig szinte csupasz területekre. Idén is regisztráltunk az Országfásítás programra.

9. SVÁB - MAGYAR TŰZOLTÓ MÚZEUM

A Budajenő 1856 és 1858 helyrajzi számú telkek egy jövődöbeli Sváb – Magyar Tűzoltó Múzeum helyszínének alkalmasak lennének. Egy vállalkozó jelezte, hogy szeretne ott egy Sváb-Magyar Tűzoltó Múzeumot létrehozni. Az ingatlanok nem önkormányzati tulajdonúak, azonban jó ideje nem hasznosítják, üresen, funkció nélkül amortizálnak.

A meglévő múzeumuk kiállításra alkalmas fedett csarnokot, valamint kültéri rendezvényeik lebonyolításához is alkalmas területet keres.

Tavaly Zsámbékon rendezték meg a 13. Országos Kismotorfecskenő Szerelési Bajnokság nyitó futamát, mellyel párhuzamosan a hazai bajnokság mellett a Szlovák bajnokság első futamát (bajnokság fennállása óta először) is megrendezték. A múzeumot sokkal többre tervezik, mint egy statikus kiállítás. Tervezik gyermekek táboroztatását, szakképzett személyzettel. Ezen táborokban a sportolás és játék mellett a gyerekek biztonsági oktatását is tervezik.

A múzeum területén üzemelne a Tűzoltó Sport Akadémia, mely segítségével 2-3 pályát alakítanának ki, hogy náluk végezzék el felkészüléseiket az Európa, valamint Világbajnokságokra.

Ennek megvalósításához szeretnék helyszínt, amit a település nagyon támogat.

10. TÖRTÉNELMI TANÖSVÉNY ÉS SZABADIDŐ PARK AZ ÁRPÁD SÉTÁNYON

Helyi Történelmi Emlékek Felvonultatása

- **Tematikus megállók:** Minden egyes megállónál lehetne egy-egy fontos történelmi eseményhez kapcsolódó információt elhelyezni, például a település alapításáról, híres helybeli személyekről, vagy a második világháború során átélt eseményekről.
- **Földrajzi és történelmi összefüggések:** A helyi természeti környezet és a település történelme közötti kapcsolat bemutatása, például, hogyan formálták a domborzati viszonyok a település fejlődését.

Szabadidős Zónák:

- **Pihenő parkok és zöldfelületek:** Különböző pihenőhelyek és piknikező helyek, ahol a családok és baráti társaságok kényelmesen eltölthetnek egy délutánt
- **Kültéri edzőterem:** A szabadidő parkba illeszkedhetne egy kültéri edzőpark, ahol különböző edzőgépek és más szabadidős sporteszközök segítik az egészséges életmódot.

IX. RÉSZ A KÖRNYEZETVÉDELEM

A környezetvédelem és klímaváltozás hatásait figyelembe vevő zöld programok támogatása a falu élhetőbbé alakítása érdekében.

A Zsámbéki-medence öt településének szennyvízelvezetését biztosító közös rendszer (zsámbéki tisztítóval) látja el. Ennek valószínű, hogy a bővítése a közeljövőben indokoltá válik.

A felszíni vízelvezetés, patak forrásaira a meglévő tervek alapján pályázni fogunk az esetlegesen kiírt pályázatokra, és ennek eredménye függvényében lehet indítani a beruházásokat. Folyamatosan ütemezve végeznünk kell a felszíni vízelvezető rendszerek belterületi karbantartását.

A) KÖRNYEZETVÉDELEM ÉS A ZÖLDTERÜLETEK FEJLESZTÉSE FAÜLTETÉSEK ÉS PARKOSÍTÁS

Egy helyben élő tájépítész javaslatait figyelembe véve a következő zöldterület fejlesztést valósítanánk meg a következő időszakban.

1. Nyilvántartás

- **települési fakataszter létrehozása:** fafelmérés, részletes faadatlapok készítése, adatbázis létrehozása. Ez ahhoz kell, hogy megismerjük a közterületi falállomány állapotát, összetételét és ennek segítségével lehessen tervezni a fenntartást és a további telepítéseket.

2. Zöldfelület fenntartás

- **Fenntartási kézikönyv készítése:** Ebben szükséges elkülöníteni az intenzív és extenzív fenntartást igénylő területeket. A meglévő munkaerőre tervezve eloszthatók a feladatok, hogy tervezetten, előre látva lehessen ezekkel kalkulálni. Az előre megtervezett kaszálások extenzív területeken a biodiverzitás növelésére is alkalmasak, a természetközelséget is elősegítik.

3. Zöldfelületek fejlesztése

Ide kapcsolódhat minden akár tervezést igénylő fejlesztési elképzelés

- Szőlődomb és Hilltop utcafásítása
- Virágos felületek kialakítása (méhlegelő)
- Mini zöldfelületek fejlesztése

Ezekén kívül még tervben van:

a. Vadvirágos rétek és beporzók védelme

- *Vadvirágos rétek telepítése:* Helyi parkokban, közterületeken vagy akár magánkertekben méhbarát növényeket ültetni.
- *Méhecske- és pillangóbarát növények telepítése:* Olyan őshonos fajok ültetése, mint a levendula, kakukkfű, napraforgó vagy vadrózsa.
- *Rovarhotelek építése:* Közösségi akciók keretében rovarhoteleket lehet telepíteni, hogy segítse a beporzók túlélését.

b. Fásítás és őshonos fajok visszatelepítése

- *Erdősávok és fasorok telepítése:* A biodiverzitás növelése érdekében olyan őshonos fákat és cserjéket lehet ültetni, mint a kocsányos tölgy, gyertyán vagy a galagonya.
- *Faörökbefogadási program:* A helyi lakosok vagy iskolai csoportok örökbe fogadhatnak fákat, és gondozhatják őket.
- *Erdőszegélyek rehabilitációja:* A természetes élőhelyek helyreállítása, különösen mezőgazdasági területek közelében.

c. Vizes élőhelyek védelme és kialakítása

- *Esőkertek létrehozása:* Ezek természetes vízgyűjtőként működnek, segítve a helyi vízmegtartást és vizes élőlények (kétéltűek, madarak) élőhelyét biztosítják.
- *Kistavak és vizes élőhelyek helyreállítása:* Ha van lehetőség, kisebb vizes élőhelyek létesítése, amelyek segítik a biodiverzitást.
- *Helyi patakok megtisztítása és természetes partszakaszok kialakítása:* A helyi vízfolyások természetes állapotának visszaállítása.

d. Madár- és denevérvédelem

- *Madárodúk és etetők telepítése:* Ezek segíthetnek a helyi énekesmadarak megőrzésében, különösen a téli időszakban.
- *Denevérszállások létesítése:* A denevérek kiváló természetes szúnyogirtók, ezért speciális odúk elhelyezésével támogatható az állományuk.

Ezeknél először egy tervezési fázis szükséges. Természetesen ezt megelőzően egy felmérés is kell, hogy ezekre hol, hogyan van lehetőség. A tervezést követően már bármikor lehet kezdeni a fejlesztéseket, melyek finanszírozása történhet önkormányzati pénzből, pályázatokból, de akár civil felajánlásból is. A tervezés lehetővé teszi, hogy önkéntesség keretében is megvalósuljanak projektek.

A település különböző részein, például parkokban, utcák mentén fásítási akciók szervezése, amelyek hozzájárulnak a zöldfelületek növeléséhez és a környezet minőségének javításához. A lakosság bevonása az ültetési programokba növeli az emberek elkötelezettségét és felelősségérzetét a közvetlen környezetük iránt.

B) KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAM

A környezetvédelmi program Budajenőn sikeresen megvalósítható, ha figyelembe vesszük a helyi adottságokat, közösségi részvételt, valamint fenntartható és hatékony megoldásokat alkalmazunk.:

Alapvető feltételek a program sikeréhez

- 1. Önkormányzati és közösségi támogatás:** Fontos, hogy a helyi önkormányzat támogassa az ötletet, akár anyagilag, akár szervezési segítséggel.
- 2. Helyi lakosok bevonása:** A sikerhez szükséges, hogy a közösség is aktívan részt vegyen, például önkéntes akciókban.
- 3. Fenntartható finanszírozás:** Pályázatok, helyi vállalkozások támogatása, közösségi adománygyűjtés segíthet a finanszírozásban.
- 4. Szakértői támogatás:** Környezetvédelmi szakértők, egyetemek vagy civil szervezetek bevonása segíthet a tudományos alapokon nyugvó döntéshozatalban.

5. Természetvédelmi oktatás és közösségi részvétel

- *Biodiverzitási túrák szervezése:* Helyi szakértők bevonásával élőhely-felderítő túrák szervezése.
- *Iskolai programok és workshopok:* A gyerekek számára természetismereti foglalkozások szervezése, ahol megtanulják a biodiverzitás fontosságát.
- *Önkéntes természetvédelmi akciók:* Pl. invazív fajok irtása, élőhelyek rehabilitációja vagy faültetési napok.

6. Helyi gazdálkodók és vállalkozások bevonása

- *Ökológiai gazdálkodás támogatása:* A helyi gazdák ösztönzése a vegyszermentes mezőgazdaságra és a tájgazdálkodási módszerek alkalmazására.
- *Agrár-környezetgazdálkodási programok népszerűsítése:* Élőhelybarát földhasználat elősegítése.

Ezek a programok nemcsak a helyi biodiverzitás növelését segítik, hanem a lakosok természethez való kötődését is erősítik.

A program fő elemei

A) Zöldterület-védelem és bővítés

- *Fásítási és faörökbefogadási program:* Lakosok örökbe fogadhatnak fákat, vállalva gondozásukat. a Szőlődombon szeretnénk, ha a lakók a házuk elé ültetett fákat gondoznák.
- *Biodiverzitás-növelő intézkedések:* Méhbarát növények ültetése, madárodúk és rovarhotelek telepítése.
- *Védett területek és helyi parkok fejlesztése:* Természetvédelmi övezetek kijelölése, sétálóösvények kialakítása.

C) HULLADÉKKEZELÉS ÉS SZEMLÉLETFORMÁLÁS

Hulladékok kezelése

a. Kommunális hulladékok:

A kertes, vegyes tüzelésű fűtőberendezéssel rendelkező háztartásokra jellemző, hogy az égethető hulladékok egy részét saját tüzelőberendezéseikben hasznosítják, a szerves hulladékok egy része pedig a háztáji állattartásban vagy komposztálást követően a kertekben hasznosul.

A hulladékok heti egyszeri, rendszeres elszállítása biztosított. A kötelező közszolgáltatást a MOHU-val kötött megállapodás alapján látja el.

b. Veszélyes hulladékok: Az üzemi, szolgáltató tevékenységekből eredő veszélyes hulladékok gyűjtése, ártalmatlanítása, nyilvántartása a termelők feladata, amelyet az erre vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelően végeznek is.

A településen jellemzően az alábbi tevékenységekből keletkeznek veszélyes hulladékok:

- a) állattartás
- b) növényvédő szerek felhasználása
- c) jármű és gépkarbantartás, javítás
- d) egészségügyi ellátás

c. Gyepmesteri telep: Gyepmesteri telep vagy dögkamra nem üzemel a településen. Az állattartó telepek saját felelősségi körükben gondoskodnak az elhullott állatok, és egyéb veszélyes hulladékok ártalmatlanításáról. A kóbor ebek befogása és előírás szerinti tartása, szintén a gyepmesteri tevékenységet végző vállalkozó megbízásával teljesen megoldott a településen.

A Képviselő-testület a helyi közutak fenntartásával kapcsolatban – pénzügyi lehetőségeinek függvényében, a lakosság bevonásával – a közúthálózat olyan kialakítására törekszik, mely megfelel a település, a lakosság igényeinek.

Kiemelt figyelmet kell fordítani a közterületek megfelelő színvonalon történő fenntartására, melynek érdekében:

- a) Rendszeresen gondoskodni kell a közterületek gondozásáról, tisztán tartásáról, a zöldfelületek gondozásáról.
- b) Gondoskodni kell a közterületek fásításáról, az előregedett, balesetveszélyes fák kivágásáról és pótlásáról.
- c) Kiemelten kell gondoskodni a középületeink környékének tisztántartásáról, a középületek állagának megóvásáról. Meg kell tenni a megfelelő jogi lépéseket a középületek állagát romboló behatások ellen.
- d) Gondoskodni kell az egységes utcakép kialakításáról.

A köztisztaság és településtisztaság biztosítása érdekében az Önkormányzat:

- a) Ösztönzi a lakosságot a hulladékszállítási szolgáltatás kihasználására, valamint a szelektív hulladékgyűjtés érdekében együttműködik a szolgáltatóval.

- b) A szolgáltató útján megszervezi a lomtalanítást, és a zöldhulladék elszállítását.
- c) Évente szemétyűjtési akciót szervez a lakosság és a civil szervezetek, nevelési – oktatási intézmények bevonásával.
- d) Biztosítja, hogy a közterületekre a hulladékgyűjtő edények megfelelő számban kihelyezésre, és a kihelyezett edények rendszeresen ürítésre kerüljenek.
- e) Fellép az illegális hulladéklerakó helyek kialakulása ellen, ennek érdekében megteszi a jogszabályban előírt intézkedéseket.
- f) Gondoskodik a helyi közutak téli síkosság-mentesítéséről és a hóeltakarításról.

Feladatok:

- **Szelektív hulladékgyűjtés erősítése:** Több hulladékgyűjtő pont, komposztálók telepítése
- **Zero waste program:** Helyi boltokban csomagolásmentes megoldások ösztönzése.
- **Újrahasznosítási workshopok:** Kézműves foglalkozások hulladékok kreatív újrahasznosítására.

D) KÖRNYEZETTUDATOS OKTATÁS ÉS KÖZÖSSÉGI PROGRAMOK

- *Iskolai környezetvédelmi oktatás:* Tanórák, interaktív bemutatók, terepgyakorlatok.
Ökológiai piac: Helyi termelők támogatása, szezonális és bio termékek árusítása.
- *Környezettudatos fesztiválok:* Filmvetítések, előadások, zöld életmódot bemutató események

Ezekhez a megvalósítási lépések a következők lehetnének:

- 1. Stratégiai tervezés:** Helyi vezetőkkel, lakosokkal közös célkitűzések meghatározása. Források felkutatása: Pályázatok, támogatók keresése.
- 2. Kampány és tájékoztatás:** Közösségi média, plakátok, helyi újságok bevonása.
- 3. Első projektek elindítása:** Kisebbségi kezdeményezések tesztelése, pl. faültetés vagy szemétszedési akció.

A program hatásának folyamatos figyelemmel kísérése és módosítása szükség szerint. Ha sikerül elindítani egy ilyen programot, az nemcsak Budajenő természetes környezetének védelmét segítheti, hanem egy élhetőbb, fenntarthatóbb közösséget is építhet! Budajenő természeti adottságai kiváló lehetőséget kínálnak a biodiverzitás növelésére. Az alábbi programok segíthetik a helyi ökoszisztéma gazdagítását és a természetes élőhelyek védelmét.

Illegális szemétkerakatok megszüntetése, ehhez kapcsolódva a hulladék begyűjtési tevékenység fejlesztése érdekében a szelektív hulladékgyűjtés és a zöldhulladék gyűjtés, hasznosítás jó gyakorlatának oktatása az óvodai, iskolai korosztályoknál.

A túraútvonal és az ott kihelyezett eszközök folyamatos karbantartása, rendezése.

E) KÖRNYEZETVÉDELMI ALAP

Szeretnék egy Környezetvédelmi Alapot is létrehozni

A **Környezetvédelmi Alap** egy olyan pénzügyi alap, amelyet Magyarországon a környezetvédelem és fenntarthatóság elősegítésére hoztak létre. Célja, hogy támogassa a környezetbarát projektek megvalósítását, elősegítse a természet védelmét, a szennyezés csökkentését, és hozzájáruljon a fenntartható fejlődéshez.

A helyi önkormányzat környezetvédelmi alapot hozhat létre önkormányzati rendelet alkotásával, környezetvédelmi feladatai ellátása elősegítésének érdekében. Az Alap bevételei a következő forrásokból tevődhetnek össze:

- a helyi önkormányzati rendeletben szabályozott talajterhelési díj bevételek,
- környezetvédelmi bírságok,
- környezetterhelési díjak és igénybevételi járulékok külön törvényben meghatározott része,
- az önkormányzat költségvetésében környezetvédelmi célokra elkülönített összegek,
- önkéntes befizetések és támogatások,
- pályázati összegek,
- egyéb bevételek.

A Környezetvédelmi Alapnak fontos szerepe van abban is, hogy segítse a különböző környezetvédelmi problémák megoldását, különösen azokat, amelyek nem oldhatók meg kizárólag helyi vagy regionális szinten. Az alap tehát hozzájárul a környezeti problémák kezelése mellett a gazdasági növekedéshez és a társadalmi jóléthez is.

X. RÉSZ

A KULTÚRA, MINT ERŐFORRÁS

A „klasszikus” kultúra kifejezés, a szellemi és a művészeti tevékenység művelését és az abból származó alkotásokat foglalja magába. Mindezek mellett, ugyanakkor a kultúrára társadalmi-, gazdasági- és településfejlesztési erőforrásként is kell tekintenünk.

Egy település múltját, arculatát meghatározzák történelmi eseményei, hagyományai. Budajenő táji, környezeti adottságai kiválóak. Elhelyezkedése, megközelítése mind a Főváros - Budapest, mind az autópályák - M0, M1, M7 - felől kedvező.

A kultúra azért is válik napjainkra kiemelkedően fontos erőforrássá a települések számára, mert segíti a települések élhetővé és ezáltal versenyképessé válását is. Elősegíti a helyi értékeken alapuló közösségépítést, a lokális identitástudat, a civil szervezetek együttműködését, valamint a település megtartókéességét.

Egy kulturális alapú településfejlesztés hosszú távú, fenntartható fejlődést eredményezhet Budajenő számára is. E szemlélet jegyében önmagunk kreatív újra-fogalmazásával és a kulturális szolgáltatások erősítésével növelhető a település térségi, megyei vonzereje a turizmus szempontjából.

Egy olyan koordináta rendszerben lehet elhelyezni ezt a koncepciót, amelynek egyik tengelyén az értékorientáció (kultúracentrikus, gazdaság-centrikus), másik tengelyén a településfejlesztésre irányuló - belső és külső - kezdeményezés kiindulópontja van.

Ilyen irányú törekvés során érdemes a helyi szakemberekkel, vállalkozókkal, civil szervezetekkel, a lakossággal is együttműködésben gondolkodni, hogy értékalapú, átfogó, célcsoport-orientált infrastruktúra- és szolgáltatásbővítés valósuljon meg.

Ezzel a szemlélettel kell a közművelődés területét is újra-gondolni úgy, hogy a turisztika és közművelődési terület kapcsolódási pontjai támogassák a turisztikai célok megvalósulását.

Budapest közelsége meghatározza és hatással van a település kulturális életére is. A helyi rendezvényeink ezekkel nem tudnak versenyezni, de nem is kell, mert a helyi eseményeknek más célok mentén kell szerveződniük! Olyan tartalommal kell a programokat megszervezni, melyek a helyi épített, természeti és emberi értékekre, tudásra alapoznak, ezáltal egyedi, csak Budajenőn elérhető események jönnek létre, amire érdemes ellátogatni akár távolabbról is.

Egyre több beköltöző család talál otthonra Budajenőn, mely minden elfoglaltság nélkül, a Zsámbéki-medence gyöngyszeme, ősi település, mely gazdag épített értékekkel, helyi kultúrával rendelkezik.

A beköltöző családok színesítik a települési humán erőforrását, körükből is kikerülhetnek olyan aktív személyek, akik foglalkozásuk vagy hobbijuk által hozzájárulhatnak a települési kulturális életünk megújításához. Szükséges a kapcsolatfelvétel, majd tudatos bevonásuk, aktivizálásuk. Ennek egyik eszköze lehet a települési köszöntő mappa. (térkép, strukturált információk, rövid települést bemutató történeti rész)

A turizmus fejlesztésének lehetséges irányai:

- Kulturális turizmus
- Konferencia turizmus
- Mária Zarándok utak
- Helyi hagyományokhoz kapcsolódó programok
- „Erdei” iskola programok
- Magtár – „zöld múzeum”

A hagyományok, a hagyományokban megjelenő értékrend megóvása és közvetítése kiemelt fontosságú a település jövője szempontjából.

Hagyomány alatt értjük a helyi épített örökség és a hozzá kapcsolódó történelmi múltat, legendákat, szokásokat, szimbólumokat, eseményeket. De! - a hétköznapi kultúráját is – Helytörténeti Gyűjtemény - (viselet, étkezés, ünnepek, tárgyi emlékek, mesterségek, járművek: traktor, lajtos kocsi, ...)

A környezettudatosság, a természetvédelem és a fenntarthatóság fontos célja a programnak.

A jövőbeli kulturális fejlesztések, elképzelések megvalósításában, mint:

- játszótér és kresz-park
- mesetanösvény
- történelmi sétány

ezekre a szempontokra kiemelt figyelmet fordítunk, hogy a gazdag történelmi múlt mellett – jelenünk, jövőnk is olyan lehessen, ahol a helyi lakosok és az idelátogatók még jobban érezzék magukat.

Az integrált fejlesztés, a település és környezetének megítélését, reprezentációs értékét tekintve, a kreativitást és a kulturális örökséget középpontba állítva, ezek változásának, változtatásának merőben új megközelítését nyújtja.

Büszkék lehetünk majd arra, amit közösen létrehozunk, a folyamatos megújulásra, közben hagyományainkat tisztelettel őrizzük, hiszen az elődöktől kapott örökség erőt ad nekünk ahhoz, hogy élhető legyen ez a falu!

XI. RÉSZ SZABADIDŐS ÉS REKREÁCIÓS PROJEKTEK

Az önkormányzat kiemelt figyelmet fordít a település szabadidős és rekreációs lehetőségeinek fejlesztésére. A tervezett projektek célja, hogy a lakosság minden korosztálya számára vonzó, biztonságos és többfunkciós helyszínek jöjjenek létre, amelyek erősítik a közösségi összetartozást és aktív életmódra ösztönöznek.

Budajenő a gyönyörű természeti környezet, az erdő közelsége miatt ideális helyszín a szabadidős és rekreációs programok számára. A következő öt évre szóló terv célja, hogy a lakosok számára változatos és vonzó lehetőségeket biztosítson a fizikai és mentális jóllétük javítása érdekében.

1. Sportos programok:

- **Túrák és futás:** Budajenő környéke gyönyörű természeti környezettel rendelkezik, így a túrák és futóversenyek ideális programok. Lehetne egy helyi **túranap** (pl. a közeli erdőkben vagy hegyekben), amely különböző nehézségi fokozatokkal kínál túrákat a résztvevők számára. A futás kedvelőinek **futóversenyt szervezünk** a faluban vagy egy szép erdei ösvényen.
- **Helyi sportesemények:** Helyi sportnap, ahol a falu lakói összemérhetik tudásukat különböző sportágakban (foci, kosárlabda, asztali tenisz, pingpong stb.). A program részeként lehetne **családi sportversenyek**, ahol minden korosztály talál magának megfelelő kihívást.
- **Biciklis túrák:** Budajenő környékén jó kerékpáros túrákat lehet tenni, így **biciklis napot** is szerveznénk, ahol a résztvevők közösen fedezhetik fel a környék nevezetességeit és természeti szépségeit.
- **beltéri sportos programok:** pl. jóga órák, amelyek heti rendszerességgel lennének megtartva, vagy csoportos órák, mint az aerobik, kondicionáló, átmozgató tornák az idősebb korosztály részére stb.
- **Gyógy- és fejlesztő tornák:**
 - **Gyógytorna:** gyermekeknek, felnőtteknek
Igényfelmérés egyéni gyógytorna tekintetében műtétek utáni, háznál tartandó rehabilitációra
 - **Fejlesztő torna:** TSMT, Homloklebens torna stb.

2. Természetjárás programok:

- **Körtúrák a közeli hegyekben és erdőkben:** Budajenő környéke gazdag erdőkben és dombvidékekben, így a helyi túrázók számára számos lehetőség adódik. **Vezetett túra** a környék legszebb helyeire, amely során bemutatják a helyi flórát és faunát, és ismertetik a természetvédelmi szempontokat.
 - Éjszakai, nappali erdei túrák, Szentivánéji Túra, Geocatching.
Szükséges: túraútvonalak kijelölése, túravezető felkérése (igény szerint)

- **Szabadtéri jóga a természetben:** A szép tavaszi és nyári időszakban **szabadtéri jógaórát** szerveznénk a természetben, ahol a résztvevők egyedülálló környezetben pihenhettek és frissíthetik fel testüket, lelküket.
- **Szemétszedő akciók:** A helyi közösség számára **ökológiai túrát**, amely során a résztvevők nemcsak a környéket járnák be, hanem közben tisztítják is azt a felesleges szeméttől.
- **Kerékpározás:**
Családi bringázás kicsiknek és nagyobbaknak. Különböző nehézségű, hosszúságú kerékpárútvonalakon bejárjuk a falut, a környéket.
Csatlakozunk a Budakörnyéki Zöldút által szervezett kerékpáros programokhoz. Budajenő csatlakozott egy Zsámbéki-medencei programhoz is, melynek keretein belül a Magtár mellett kerékpáros pihenőpontot alakítunk ki padokkal, kerékpártárolóval.
- **Nordic Walking:** Botok kölcsönzése, útvonalak kijelölése, edzések szervezése.

3. Községi események:

- **Piaci napok és kézműves vásárok:** Tervezzük **helyi termelők fesztiválját**, ahol az emberek megismerkedhetnek a helyi ételekkel, termékekkel.
- **Községi kertészkedés és zöld programok: községi kertépítés**, ahol a falu lakói közösen művelhetik a községi kertet, és osztozhatnak az élményeikben. A kertészkedés, virágültetés és zöldprogramok segíthetnek abban, hogy a falu még szebb legyen.
- **Filmvetítés a szabadban:** Egy **szabadtéri filmvetítés** is remek községi program lehet, ahol a helyiek együtt nézhetnek meg egy filmet a csillagos ég alatt.
- **Sportpálya:**
 - **Focipálya:** Alkalmas edzéseken kívül sport- és egyéb rendezvények megtartására. Pl.: Május 1-jei programok, Családi Sportnap, „Fut a Jenő”, Jenői Sportágválasztó (szeptember), Táborválasztó (május)
- **Jeine Udvarház terasza:**
Német Nemzetiségi Önkormányzat eseményei, Jenői KisPiac, vásárok, börsék, magbörsék, gyermekprogramok a helyi civil szervezetek segítségével (pl. Kisköz Egyesület)
- **Mobilitás hete:** Autómentes közlekedés, bemutatók a rendőrség, polgárőrség bevonásával, KRESZ oktatás játékosan gyermekeknek

4. Kulturális Programok:

- **Községi események:** Koncertek, kiállítások, irodalmi estek.
- **Műhelyek:** Kézműves foglalkozások, színházi, művészeti és sport táborok. Pl. íjászat a Magtár mögött
- **Szánkózás:** A faluban található, szánkózásra alkalmas helyek karbantartása, ismertetése a lakossággal (honlapon térképen). Pl.: templom melletti kis rézsű, volt víztelep mögötti domboldal (egyeztetve a tulajdonos(ok)al)

Használjuk a Hagyományőrzők Házában a kemencét, és egy valóban virágzó aktív közösségi térré varázsoljuk.

Fejlesztési Célok

- **Infrastruktúra fejlesztése:** Új sportpályák és rekreációs területek kialakítása.
- **Közösségépítés:** Rendszeres közösségi események szervezése.
- **Környezettudatosság:** Erdővédelmi és fenntarthatósági programok bevezetése.

Pénzügyi Tervezés

A programok finanszírozására pályázatok benyújtása, helyi civilek, vállalkozások bevonása és közösségi adománygyűjtés a Budajenő Községért Alapítvány segítségével.

Sport feladatok Önkormányzatunk feladat ellátási kötelezettsége:

- meghatározni a helyi sportfejlesztési koncepciót, és gondoskodni annak megvalósításáról,
- a sportkonceptióban foglalt célkitűzésekkel összhangban együttműködni a helyi sportszervezetekkel, sportszövetségekkel,
- fenntartani és működtetni a tulajdonunkat képező sportlétesítményt,
- támogatja az iskolai sportkörök működéséhez, vagy az ezek feladatait ellátó diáksport-egyesületek feladatainak zavartalan ellátásához szükséges feltételek megteremtését.
- **Óvodai testnevelés** Az óvodás csoportok mindennapos testnevelésre használják az óvodai tornahelyiséget. A mindennapos testnevelési órákon a gyermekek játékos formában történő sporthoz szoktatása zajlik és hetente egyszer van nekik „nagy testnevelés” is.
- **Iskolai testnevelés és sport tevékenység** A 2011. évi CXCV. törvény által szabályozott mindennapi testnevelés szélesíti a nevelési – oktatási feladatok ellátásában a sport, az egészséges életmódra nevelés lehetőségét.

A tanórai keretben a testnevelés órák ellátása biztosítja a sportágak választásának lehetőségeit. A sportkedvelő gyermekek tanórán kívüli sporttevékenységének teret adva az alsó, illetve a felső tagozaton tömegsport foglalkozások kerülnek szervezésre.

A község közterületein szükségessé vált kis edzőpark kialakítása, emellett sokan futnak, bicikliznek a településen. A fiataloknak nincs szórakozási lehetőségük helyben. Ennek a problémának megoldása nem önkormányzati feladat, azonban az önkormányzat évi néhány alkalommal szórakozási lehetőséget biztosít.

Cél:

- A település célja, hogy a sport és a fiatalok számára lehetőséget biztosítson aktív, közösségi és egészséges életmód kialakítására, miközben elősegíti a szabadidős programok bővítését, a közösségi szolgálat teljesítését, valamint a munkahelyi tapasztalatszerzést.
- Emellett fontosnak tartjuk, hogy a fiatalok számára olyan szabadidős és kulturális programokat kínáljunk, amelyek figyelembe veszik érdeklődési körüket, és hozzájárulnak közösségi értékeik fejlesztéséhez.
- mini edzőpark létrehozása
- Mozgás köré épülő önkormányzati rendezvények létrehozása (Bildstock-túra gyalogosan vagy biciklivel, csapatversenyek, geocaching)
- Középiskolások részére 50 órás közösségi szolgálat elvégzésének biztosítása

XII. RÉSZ KÖZÖSSÉGÉPÍTÉS ÉS TÁRSADALMI MUNKA

Közösségi programok létrehozása

Olyan események szervezése, amelyek összekötik a közösséget, mint például falunapok, közösségi piknikek és közösségi főzések, a kolbásztöltő verseny, német nemzetiségi farsang, székely farsangi bál és a kiszabábégetés, gyermeknap programok, közös sportesemények, május elseje, a motorszentelés, a falunap és a borünnep, az egészségnap, a Mikulás ünnepség, az adventi programsorozat, a falu szilvesztere stb. Újabb közösségépítő programokkal kívánjuk bővíteni a közös találkozásokra a lehetőségeket. Ezek segítenek erősíteni a közösségi összetartozást és a helyi kultúra ápolását. A programok célja a különböző korosztályok, különösen a fiatalok bevonása, lehetőséget adva számukra, hogy aktívan részt vegyenek a közösségi életben.

Kulturális téren számos programot, kiállítást tervezünk a jövőre, amelyek minden korosztály számára érdekesek lehetnek.

Társadalmi munka ösztönzése

A helyi lakosság bevonása olyan kezdeményezésekbe, mint faültetések, játszóterek karbantartása és közterületek fejlesztése. Ez elősegíti a közösségi felelősségvállalást és környezetünk védelmét. A programok sikerességét önkormányzati elismerések és díjak ösztönözhetik, amelyek elismerik az aktív részvételt és elkötelezettséget.

„FOGADJ ÖRÖKBÉ”

2025 évtől indítjuk útjára ezt a programot Budajenőn, ahol örökbe fogadhatnak a lakók egy fát, vagy egy teret stb. Ezáltal a település zöldebb, rendezettebb és közösségibb helyszíne lehet. Minden évszakban szeretnénk az évszakhhoz illő faludekorációt. a felhívás első körben a civil szervezetek felé ment ki.

A program célja:

- a település zöldterületeinek megóvása, gondozása
- a lakosság és a civil szervezetek bevonása a környezetvédelembe
- a közösségi terek szépítése
- a helyi identitás és felelősségérzet növelése

A programban bárki részt vehet, amihez az önkormányzat lehetőségeihez mérten igyekszik segítséget nyújtani.

A programban résztvevők közül minden évben a legszebb, legjobban gondozott helyszíneket jutalmazzuk egy közös Örökbefogadók napja bográcsos rendezvényen.

XIII. RÉSZ KÖZBIZTONSÁG

Közbiztonság és tűzvédelem

Az Önkormányzat feladata a közbiztonsági és tűzvédelmi feladatok ellátásának támogatása, illetve színvonalának javítása.

A) Polgárőrség

❖ Továbbra is támogatni szükséges a Budajenői Polgárőr Egyesület működését a közbiztonság és a lakosság köznyugalma érdekében.

Falunk polgárőrsége idén ünnepi alapításának 30. évfordulóját. Tagjaik egytől-egyig önkéntesek, polgári hivatással és családdal a hátuk mögött, így mindannyian szabadidejüket áldozzák fel a településünk biztonságának fenntartása érdekében. Támogatásból finanszírozzák működésünk összes költségét.

Járőrtevékenységet, jelzőőri szolgálatot látnak el és jelzőrendszeri kötelezettek is, szoros együttműködésben Telki polgárőr szervezetével. Segítik a falu rendezvényeinek biztonságos és gördülékeny lebonyolítását, segítik a reggeli órákban az iskolások és óvodások közlekedését a gyalogátkelőhelyen. Segítik különleges helyzetekben a rendőrség munkáját, balesetek helyszínén, településünkön áthaladó események biztosításában, nyomozásban.

❖ Folyamatosan bővíteni szükséges – a jövőben is – a településen működő térfigyelő kamerarendszert. További közterületi kamerák elhelyezése (elsősorban a szabálysértések és bűncselekmények feltérképezése és az illegális hulladéklerakók felszámolása miatt).

❖ Az Önkormányzat rendelkezik közbiztonsági, katasztrófavédelmi referenssel.

B) Közterület - felügyelet

❖ Az Önkormányzat a Közterület-felügyelettel folyamatosan együttműködik.

Egyelőre csak a 2023. évi végi számok állnak rendelkezésükre. A közterület-felügyelői tevékenység területi (települési) mutatószámai

1. „Közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése” szabálysértéssel kapcsolatos ügy mindösszesen: 4 db volt.

A szabálysértések miatt kivetett helyszíni bírság összeg 45.000,- Ft, míg a megfizetett helyszíni bírság összeg 35.000,- Ft volt. Rendőrségi szabálysértési feljelentésre a bírság meg nem fizetése miatt 1 esetben került sor.

2. A Közlekedési (KRESZ) szabályszegéssel kapcsolatban kiszabott és befizetett ügyek száma 6 db, továbbá a befizetett közigazgatási bírság összeg 8 esetben 248.998,- Ft volt (2 esetben korábbi meg nem fizetett ügy végződött eredményes NAV behajtással).
3. Közösségellenes magatartással kapcsolatos ügy átadása polgármesteri hivatalnak közigazgatási bírság kiszabására irányuló hatósági eljárás lefolytatása céljából mindösszesen 10 (7 db engedély nélküli közterület-használat, 3 db zöldterület/égetés) esetben történt.
4. Közös intézkedés/ellenőrzés, szolgálatellátás:
 - rendőrséggel: 11 alkalommal 41 óra,
 - polgárőrséggel: 4 alkalommal 29 óra,
 - polgármesteri hivatallal: 9 alkalommal 16 óra,
 - önkormányzati rendezvénybiztosítás 4 alkalommal 181 óra, keretében történt.
5. Ellenőrzési tevékenység során tett helyi intézkedések:
 - „roncsautó” közterületen felszólítás: 6 esetben, - ingatlanrend felszólítás: 2 esetben,
 - közterületrend felszólítás 3 esetben,
 - engedély nélküli közterület-használat miatt felszólítás 1 esetben,
 - súlykorlátozás ellenőrzése 22 esetben történt.
6. Lakossági bejelentésre intézkedés:
 - családi botrány 1 eset, - ingatlanrend 2 eset,
 - égetés 1 eset,
 - közlekedéssel kapcsolatos 3 eset,
 - roncsautóval kapcsolatos 2 eset,
 - egyéb településsel kapcsolatos észrevétel 12 eset.
7. Figyelmeztetés/felszólítás:
 - buszmegállóban dohányzás 3 eset,
 - engedély nélküli közterület-használat: 7 eset,
 - KRESZ szabálysértés miatt: 97 eset,
 - állattartás miatt: 2 eset,
 - „roncsautó” miatt: 2 eset,
 - zöldterület használat miatt: 3 eset,
 - égetés miatt: 2 eset,
 - egyéb ügyben: 33 eset.
8. 2023-ban, a településen végzett önkormányzati rendészeti tevékenységgel összefüggésben 30 db iktatott ügyirat keletkezett.

XIV. RÉSZ

A TELEPÜLÉS NEMZETKÖZI KAPCSOLATRENDSZERE

Testvértelepülés kapcsolatunk van az erdélyi Gyergyóditró és a németországi Gaildorf településsel. Szükséges újraéleszteni és folytatni a történelmileg kialakult gazdasági, kulturális tradíciókat.

Csaknem harminc éve folyamatosan működik német nemzetiségi önkormányzat a településen. A településen német nemzetiségi civil csoportok (énekkar és tánccsoport) működnek.

Cél:

➤ Célunk a Német Nemzetiségi Önkormányzat, a német nemzetiségi oktatást folytató intézmények és a nemzetiségi csoportok hagyományőrző törekvéseinek támogatása, a német nemzetiségi identitástudat erősítése, valamint a német nemzetiséghez kapcsolódó épített és eszmei értékek megőrzése, a fiatalok aktív bevonása a nemzetiségi programokba, és Gaildorf településsel való testvérteljes kapcsolat megerősítése.

A Helytörténeti Gyűjtemény külső és belső felújításának folytatása és a múzeumhelyiségek megújításának támogatása.

A budajenői közösségek, valamint az iskola tanulói számára kapcsolatépítési lehetőségek biztosítása a testvérteljesülésen élőkkel.

Szerencsések vagyunk abból a szempontból, hogy itt vannak köztünk a Telki – Budajenő Székely Társulat tagjai, akik aktív részesei a falu közösségének, hagyományaik ápolása mindannyiunk feladata.

XV. RÉSZ

HELYI KAPCSOLATTARTÁS, NYILVÁNOSSÁG, KOMMUNIKÁCIÓ

A képviselő-testület egyik legfontosabb feladata a helyi kapcsolattartás biztosítása. A lakossággal és annak különböző csoportjaival való jó kapcsolat érdekében a polgármester, az alpolgármester vagy a képviselő-testület illetékes bizottságai évente egyszer, illetve szükség szerint találkozót szerveznek a helyben működő egyházakkal, kulturális, sport és gazdasági egyesületekkel, helyi munkavállalókkal, valamint az ifjúság és az idősek képviselőivel. A képviselői fogadóórát is szükségesnek tartom, amit be fogunk vezetni a jövőre vonatkozóan.

A lakosság egészével való kapcsolattartás az önkormányzati nyilvánosság fórumain – képviselő-testületi ülések, közmeghallgatások, polgármesteri fórumok, fogadóórák és képviselői beszámolók – keresztül valósul meg.

Budajenőn az elmúlt években az önkormányzati tájékoztatás és kommunikáció nem követte le a gyorsan változó és digitalizálódó világ igényeit. A lakosok sokszor érezték azt, hogy nem tájékoztatják őket időben, kimaradnak a döntési folyamatokból, és nem értették, mi miért történik. Polgármesterként a képviselő-testülettel együttesen elsődleges célunk ezt a helyzetet megváltoztatni, és a modern kommunikációs eszközök felhasználásával naprakész információkkal ellátni a lakosságot. Ezzel együtt célunk a tenni akaró lakóközösség összeszervezése, azonnali és hiteles információk elérhető tétele, valamint a falut és a közvetlen környezetét érintő kérdésekben a lakosság bevonásával történő döntéshozatal kiépítése.

Hitvallásom, hogy egy polgármesternek elengedhetetlen eszköze az aktív, nyílt őszinte, hiteles, naprakész és kétirányú kommunikáció, mely reagál a lakossági, helyi szervezeti és vállalkozói problémákra és igényekre, illetve figyelembe veszi azokat.

Ennek a megvalósításához az alábbi lépéseket teszem:

1. Megszervezem és biztosítom az önkormányzat folyamatos online jelenlétét.
 - Budajenő Önkormányzat Facebook csoport létrehozása, melyen keresztül a napi szintű ügyekről tájékoztatjuk a lakosságot.
 - Külön e-mail csatorna létrehozása a lakossági bejelentésekre. Ezen a csatornán keresztül bármilyen témában fordulhatnak hozzánk a lakosok, házon belül a kompetens munkatárs válaszol nekik rövid határidővel.
 - Okos önkormányzat applikáció fejlesztése a hírek azonnali, hatékony továbbítására egy független platformon.
 - A budajeno.hu weboldal modernizálása, átláthatóbbá tétele, valamint annak „élővé” tétele folyamatos hírek közzétételével.
 - Hivatalos polgármesteri Facebook oldal működtetése, ahol nem pusztán a közérdekű információkat teszem közzé, hanem a polgármesterséggel összefüggő gondolataimat, eseményeket, színes kis híreket.
 - YouTube-csatorna létrehozása az eseményeken készült, Budajenővel összefüggő hosszabb és rövidebb videós anyagok közzétételére, összefogására.
 - A képviselő-testületi ülések online elérhetőségének biztosítása

2. A Kisbíró magazin formai és tartalmi megújítása.
 - Magasabb minőségű tartalom, nem pusztán az aktuális események közlésével, hanem Budajenő történelmi, társadalmi, kulturális értékeinek közvetítésével.
3. Az önkormányzat és intézményeinek belső működésének felülvizsgálata és hatékonyságának növelése.
 - A hivatal munkájának és iktatórendszerének felülvizsgálata, a munkafolyamatok optimalizálása.
 - Minden megkeresésre írásos válaszadás a lehető legrövidebb határidővel.
 - Szervezetfejlesztési terv: az önkormányzati dolgozók és intézmények napi működésének felülvizsgálata, hatékonyabbá tétele, a közöttük lévő együttműködés gördülékenyebbé tétele.
 - Egységes hivatali kommunikációs protokoll kidolgozása és alkalmazása, hogy a polgármester, az önkormányzati dolgozók és a képviselők ugyanolyan szabályrendszer és hatékonyság szerint járjanak el.
 - Az önkormányzati dolgozók és a képviselők szakmai támogatása a minél hatékonyabb és egységes kommunikáció érdekében. Kommunikációs tréningek tartása, segítség nyújtás az írásos és személyes kommunikációs készségek fejlesztése érdekében.
4. A lakosság és a helyi civil szervezetek aktív bevonása a döntéshozatali előkészítésbe.
 - Növelem a lakossági fórumok és közmeghallgatások gyakoriságát. Félévente rendszeres közmeghallgatás formájában tájékoztatom a lakosságot a folyamatban lévő ügyekről és lehetőséget biztosítok a párbeszédre. Ezen felül az egyes helyi csoportokra vagy érdekszervezetekre vonatkozó kérdések megvitatására is nyílt fórumokat hirdetek.
 - Folyamatos kapcsolattartást biztosítok a helyi civil szervezetek számára. Az önkormányzatot, mint esernyőszervezetet célozom működtetni, ami nem pusztán összefogja a helyi szervezeteket, de segíti az egymáshoz és a lakossághoz való kapcsolódásukat is. Ehhez rendszeres találkozókat tartok, helyet biztosítok számukra az online és offline felületeinken, hogy minél több emberhez juttathassák el a releváns információikat.
5. Helyi események és programok népszerűsítése.
 - A honlapon létrehozok egy olyan gyűjtőfelületet, melyen megjelenhet minden aktuális program, szolgáltatás, fontosabb határidő vagy esemény. Ez nem csak a falu lakosai számára jelent könnyebbséget, hanem Budajenő népszerűsítéséhez is fontos eszköz.
 - A Kisbíró magazinban is prioritást élveznek a helyi érdekeltségű programok, személyek, szervezetek.

6. Arculati megújulás

- Hivatalba lépésemkor Budajenő nem rendelkezett egységes arcuati útmutatóval. Egységesítem az önkormányzat, a hivatal és a hozzájuk kapcsolódó intézmények, megjelenési felületetek arcuatiát.
- Az új megjelenési forma egyszerre kell tükrözze Budajenő hagyományos értékeit, és a megújulást, a fiatalos lendületet.

Ezek az eszközök hozzájárulnak a helyi lakosság bevonódásához. Elkezdene aktívan érdeklődni és tenni a környezetükért. Jobban mozgósíthatóak, hiszen magukénak kezdik érezni a falut és annak a megoldásra váró feladatait. Ezáltal növekszik az összefogás, a közmorál, és nem pusztán önkormányzati intézkedések nyomán, hanem alulról jövő kezdeményezések útján is fejlődhet a falu.

Informatikai fejlesztések

Több lépcsős, és több cég által végzett audittal tártuk fel a meglévő informatikai hálózatok, rendszerek, eszközök állapotát, és annak a feltárt problémák prioritizálása mellett dolgoztuk ki a megvalósítási ütemtervet.

Az informatikai fejlesztéseknek négy fő iránya van:

1. Az önkormányzati épületek hálózatának és internet ellátottságának fejlesztése

Jelenleg rendkívül elavult rézszálas kábelén érkezik az internet az Önkormányzat által üzemeltetett intézményekbe. Ez nem képes megfelelő sávszélességű és sebességű internetkapcsolattal ellátni ezeket az intézményeket. Szükségessé vált az optikai kábeles internetre való átállás, mellyel bővíthetővé válik Budajenő kamerarendszere is hosszútávon. A számítógépek felé alkalmazott kábelezés, több korszerűtlen és nem felügyelt SWITCH eszközön keresztül valósul meg. A helyzetet súlyosbítja, hogy a kábelek szakadtak, védőburkolatuk töredezett és egyes estekben javított is. A munkaállomásokat el kell látni szünetmentes hosszabbítókkal, melyek áramingadozás és -kimaradás esetén biztosítják a zökkenőmentes munkavégzést.

A wifi hálózat korszerűtlen és nem védett, annak ellenére, hogy a hivatal nem használja belső hálózatként, azonban számos eszköz ezen üzemel (a dolgozói és vendég hálózatok szétválasztása szükséges lenne). Tűzfalat nem tartalmaz a jelenlegi eszköz és a korszerű WPA3 titkosítást sem tudja.

Ezen felül nem képes MESH hálózat kialakításra, azaz az alkalmazott eszközök, külön SSID-ket használnak, tehát több független hozzáférési pont is létezik jelenleg ugyan abban a hálózatban.

2. A hivatali dolgozók körében használt számítástechnikai eszközök (hardver) és szoftverek fejlesztése

A legfontosabb a szervergép (HP ProLiant MicroServer G10 Plus) beszerzése, mely biztosítja:

- a jelenlegi fájlok biztonságos tárolását
- a felhasználók biztonságos központi kezelését
- a naplózást
- a központosított házirendek kezelését (nyomtató, wifi, jelszó, hozzáférés stb.)

A dolgozók által használt asztali gépeken nem voltak egységes MS szoftverek, több gépen szükségessé vált a frissítés, hogy ezzel is növeljük a biztonságot. A teljes hivatal átállt az Microsoft 365 rendszerére, és a MS Exchange levelezőrendszer használatára. Ezáltal fokoztuk az adatok védelmét. A hivatali informatikai rendszer nem rendelkezett központosított víruskereső szoftverrel, mely miatt a gépek, végpontok védtelenek voltak az esetleges támadásokkal, vagy kockázatos adatbevitellel szemben.

Szükségessé vált a hivatali számítógépek cseréje is (van, ami több mint 10 éves), mert nem felelnek meg a biztonságos rendszerek futtatásához szükséges hardver követelményeknek. Tekintettel arra, hogy a teljes géppark cseréje olyan nagyszámú kiadást jelent, ami meghaladja a Hivatal költségvetését, ezért a meglévő gépeket osztályoztuk és ütemezetten fogjuk elvégezni a gépek cseréjét, ha lehetséges, akkor pályázati források bevonásával.

3. Információbiztonság szigorítása

Ide tartozik a már fentebb említett levelezőrendszer cseréje, az ESET vírusirtó szoftver használata. Az új szerver mellé NAS telepítése a biztonságos adattárolás és mentés további fokozásának érdekében. Ide sorolhatjuk a megfelelő belső szabályzatok kialakítását, a felhasználók folyamatos oktatását, olyan informatikai céggel való együttműködést, akik folyamatosan monitorozzák a felhasználói szokásokat és szükség esetén lépéseket tesznek a biztonság fokozására. Szorosabb együttműködés az Önkormányzat adatvédelmi biztosaival.

4. A budajeno.hu weboldal fejlesztése és a hozzá kapcsolódó szolgáltatások körének bővítése

Nagyon fontos szempont a lakosság minél szélesebb körű tájékoztatása ennek érdekében a települési honlapját meg kell újítani és új kommunikációs felületeket (social media, applikáció) létrehozni. Az új honlapnak meg kell felelnie az akadálymentesítés szabványának, átláthatóvá és egyszerűbbé kell tenni a lakosok felé az önkormányzati ügyintézés.

A hivatali weblap és az ügyintézési információk mobil platformokon (applikáció) történő megjelenítése is megvalósítandó célok közt szerepel. A hírek és médiatartalmak naprakész és átlátható megjelenítése, továbbá a hivatalos Facebook oldallal történő szinkronizálás bevezetése is része a honlap fejlesztésének. A fejlesztések során körültekintően kell eljárni a GDPR-nak megfelelő adatvédelmi irányelveknek megfelelően. Fontos a kétirányú kommunikáció, ezért az applikáción keresztül egyszerűbbé tesszük a véleménynyilvánítás, szavazás, problémafelvetés lehetőségét a lakosság számára.

ZÁRSZÓ

Jelen fejlesztési koncepció hosszú távra szóló dokumentum, amely a falu adottságaira alapozva meghatározza Budajenő fejlesztési elveit.

Célkitűzésünk egy vonzó, „zöld faluképet” megjelenítő közösségi élettér kialakítása az épített környezet fejlesztése révén.

Bízunk benne, hogy az elkövetkező öt év során közösen dolgozva sikerül minél több tervünket megvalósítani, és olyan eredményeket elérni, amelyek nemcsak gazdasági fejlődést, hanem a közösségünk jólétének és életminőségének növekedését is szolgálják. Céljaink megvalósítása csak együttműködéssel és elkötelezett munkával érhető el, ezért számítunk mindenki támogatására és aktív részvételére, hogy

“NE CSAK LAKJUNK, ÉLJÜNK IS BUDAJENŐN!”

A fenti Budajenő 2025-2029. évi gazdálkodási programot a képviselő-testület a 30/2025 (03.27.) számú határozattal elfogadta.